

Lietuvių nacionalinė M. Mačiulytės biblioteka

49

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOL. XXVIII, NO. 234

Halsted St., Chicago 8, Ill.

ŠEŠTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 4, 1947 M.

Telephones: Victory 7325-7326

KAINA 4 CENTAI

Kasdieną—

Net Katalikai Ponerio Trustas Saliamoniška Kur Ta Demokratija?

Quebeke (Kanadoj) eings katalikiškų unijų laikraštis "Ouvrier" piktinasi amžinu bambėjimu ir riksmu prieš komunistus. Sako, jau per daug tos isterikos.

"Ouvrier" pataria kapitalistams, ekonomistams ir liberalams surasti vaistą palaišyti kapitalistinių sistemų.

Tegul jie tuo rūpinasi.

Spausdinamo popierio kainos taip iškilo, kad tas reikalas bus diskutuojamas net Amerikos Darbo Federacijos konvencijoje. Juodoji rinko už toną kaip kur moka iki \$200.

Beveik visiems darbininkų laikraščiams trūksta popierio. Jį suėda kapitalistiniai didieji savo skelbimams.

Grąžinus kvotų kontrolę ir nustatius naujas mažesniems laikraščiams, monopolistai bent kiek būtų pažaboti.

Rytoj prezidentas Trumanas sakys pamokslą per radiją šia tema: "Pirkit profingau, valgykit išmintingiau, nieko neelkvoikit".

Tikrai saliamoniška. Ir naudos iš to bus kaip ir iš kitų bibliškų punktų.

Net prez. Trumano draugas L. Henderson sako, kad iš to patarimų nieko nebus.

O tuo tarpu grūdų, pieno ir mėsos trumstai kad maumoja, tai maumoja.

Net jezuitai (katalikai) laikraštis "America" pripažįsta, kad kainas reiklia stumt atgal, įvest kontrolę ir net racionavimą.

Ar Taftus su Rankinu nepasakys, kad ir čia komunizmas?

Ar ištikrų šios šalies valdovams taip jau rūpi demokratija?

Štai ką apie tai sakė Wallace savo kalboje Bostone: "Mes glėbėsimejuan Peroną, mes glėbėsimejuan kitus Pietų Amerikos diktatorius. Mes neprotestuojam, kad Filipinų seimanas neprima tešitai išanktinis atstovavimas Amerikų pagamintais ginklais Olandija slopina Indoneziją."

"Ar neišiki, kad administracijai (Trumano) visai ne taip jau malonios civilės laisvės".

Iš Hirošima, Japonijos, Chicago atvyko kunigas Lassalle. Jis čia atvyko papleptėti su sava prieitulum kardinolu Strichu.

Kaip su la atombomba, kiek jankiai numetė ant Hirošima?

Kunigas Lassalle džiaugiasi. O, jį padarė daug gero. Ykniu su bomba nukrito ir religija.

Kunigas naišivikai pridūrė: "Kada žmogus nieko netekę, jis miltija apie religiją." Daug japonų atvirto prie dvasios šventos.

Bombos šalininkai turi dar vieną "argumentą"...

Chicago "Daily News" korespondentas Wm. McGaffin laikėsi Francūzijos sodžiuose. Ūkininkai turi daug maisto. Juodašis turgus iškilo iki aukščiausio laipsnio. Kaimiečiai daug geriau maitinasi negu miestų darbininkai.

Jei Francūzijos valdžia būtų

Lenkija Negaus Paskolos, Jei Nepriims Marshallo Planą

GENERALIS ARABŲ STREIKAS PALESTINOJE

LENKIJA NORI PASISKOLINT 600 MILIONŲ DOLERIŲ

Pasaulinis Bankas Jai Neduos Paskolos, Jeigu Ji Neatsiklaups

MASKVA, sp. 2.—Jungtinės Amerikos Valstijos reikalauja, kad Lenkija išsiriktuot Marshallo plano gairėmis, nes kitaip ji negaus paskolos iš Pasaulinio Banko. Lenkija jau senai prašė, kad Pasaulinis Bankas jai paskolintų \$600,000,000. Ta paskola jai reikalinga ekonominiams susistiprinimui, o visų pirma, anglies kasyklų mechanizacijai.

Iš Lenkijos reikalaujama, kad savo lizną su užsieniu ji paremtų amerikietiškas dėsnius.

Varsavon tuoj atvyks Pasaulinio Banko prezidentas McCloy.

Jisai tarsis su Amerikos ambasadorium Lenkijoje Stantaon Griffiru.

Kei mėnesiai atgal Lenkijon buvo atvykę Pasaulinio Banko ekspertai. Į juos labai didelio įspūdiu padarė Lenkijos padarytas progresas. Je rekomendavo duoti Lenkijai paskolą. Bet kada Lenkija atsisakė dalyvauti Paryžiaus konferencijoje, paskolos ji jau negavo.

Olandijos Karalienė Rezignuos

HAAGA, sp. 3.—Olandijos karalienė Wilhelmina užleis savo vietą karališko sosto įpėdinei Julijonai.

Wilhelminos sveikata yra pašlijusi. Ji negalėjus dalyvauti parlamento atidaryme. Ji esanti 67 metų.

(Kaip kas spėlioja, kad jos pasitraukimas turi ką nors bendro su Olandijos bėdomis Indonezijoje.)

Nori Deportuoti Hansą Eislerį

WASHINGTON, sp. 3.—Atstovų Buto Ne-Amerikines Veiklos Komitetas perleido Hanso Eislerio bylą Imigracijos Biurui, kad jį ir žmoną deportuotų Vokietijon.

Būras išdavė warrant Hanso Eislerio suareštavimui. Jis būk esąs komunistas.

Jei bus nutarta jį deportuoti, jis turės leisti teisę reikalauti peržiūrėti jo bylą.

Hans Eisler yra žymus Hollywoodo kompozitorius.

Bikini Klajokliai

PEARL HARBOR, sp. 3.—Kuomet Bikini vandensyje darė bandymus su atominė bomba, tos salos gyventojus valdžia iškėlė į Rongerik salą. Toj saloj gyvenimas jiems susidarė labai sunkus. Yra žinių, kad jie visai nubėdoję.

Valdžia žada juos iškelti Ueango salon.

Isrado Sintetišką Smegenyną

LONDONAS, sp. 2.—Grupė britų mokslininkų baigia dirbti naują dvitonių mechaniską smegenyną, kuris bus daugeriopai geresnis negu jo atitinkamas, padirbtas Amerikoje.

Dr. Wilkes sako, kad tas "būsimas" bus naudingas astronomijos, inžinierystės ir atominės energijos srityse.

LISABONAS, sp. 2.—Šiame mieste ir apylinkėje buvo jaučiamas žemės drebėjimas, bet jis nebuvo stiprus.

Lisabonui nepadaryta nuostalių.

SENATORIUS CLAUDE PEPPER KALBĖS ČIO KONVENCIJAI

Missouri ČIO Konvencija Pravesta Harmoningoj Nuotakoj

WASHINGTONAS, sp. 2.—Senatorius Pepper pakvietas ir apsiėmė kalbėti ČIO konvencijoje, kuri prasidės Bostone, 13 d. spalio.

Be jo, ČIO konvencijoje dalyvaus Arthur Deakin, prezidentas Pasaulinių Darbo Unijų Federacijos, o sveikinimo kalbas kitokia, grobišavimas baigtusi priimtinu abiem pusėm kompromisu.

Jei svetimieji nekėstų savo snąpą į Francūzijos reikalus ir nekurstytų jos kapitalistus "laikytis", francūzai taip susivarkytų, kaip susivarkė čekoslovakai.

Tinkamai sutvarkius Francūzijos žemės ūkį, francūzams užtektų ir duonos ir pyragų.

L. Priseika.

TARPTAUTINIAME DARBININKŲ JUDĖJIMO FRONTE

PRAHA, Čekoslovakija.—Didžiojioms Skoda įmonėms pritruko darbo dėl pieno ir kitų dalykų trūkumo. Bet darbininkus neleidė iš darbo, kaip tai būdavo seniau, kada Skoda buvo privatiu asmenų nuosavybė. Darbininkai gavo darbą kitur, ypač anglies kasyklose.

PARYŽIUS.—Artinantis municipaliams rinkimams, darbo unijos veda plačią politinę propagandą. Beveik visų šalyj unijistai yra komunistų ir socialistų kandidatai.

Tilose vietose komunistai ir socialistai sudarė bendrus kandidatų sąrašus.

Didelio aktyvumo parodo ir reakcininkai, de Gaulle pasekėjai.

ATENAI.—Bedarbė nei kiek nesumažėjo Graikijoje. Dėl kurio stokos Atėnuose užsidarė 2,000 darbininkų. Vien tik Atėnuose yra 50,000 bedarbių. Tikrai nežinoma, kiek bedarbių yra visoj šalyj, jį yra daug.

SYDNEY, Australija.—Bedarbė Australijoj kaip ir nėra. Visoj šalyj esama tik 4,400 užregistruotų bedarbių.

BUENOS AIRES, Argentina.—Streikas 12,000 uostų darbi-

Italijos sostinės Romos valkai stoji bendrai su tėvais protesto demonstracijon prieš aukštas maisto kainas. Išskaito ir kitokie šūkliai ir protestai. Tokios demonstracijos Italijoje klio daugelyj didmiešiej. Reikalaujama premiero De Gasperio valdžios numazinti maisto kainas. (Federated Pictures)

Jugoslavų Atstovo Pareiškimas

NEW YORK, sp. 3.—Jugoslavijos atstovas Sava Kosanović išreiškė savo gily pasigalėjimą, kad šeši žymūs amerikiečiai atsisakė vykti Jugoslavijon iširti jos ginčus su Graikija. Todėl Jugoslavija esanti priversta "atsisakyti nuo tos idėjos".

Jugoslavijos valdžia buvo pasiuntus kvietimą šiemis amerikiečiams: J. Byrnesui, H. Stesseui, H. Morgenthaun, Dr. F. G. Dickui, H. Baldwinui ir J. Guntheriui.

Santykiai Su Rusija Bus Geresni

SAN DIEGO, sp. 3.—Aspirantas į JAV prezidentus Harold Stassen numato santykių pagerinimą su Tarybų Sąjunga dėl sekamų priežasčių:

Rusija įsitikins, kad kapitalistinė sistema Amerikoje esanti sveika.

Rusija įsitikins, kad Amerika yra pajėgingu militariniu atžvilgiu.

Įsitikinusi ji pradės geriau žiūrėti į Ameriką.

Darbininkų Spauda Ir Popierio Klausimas

SAN DIEGO (FP)—San Diego Darbo Federacijos Taryba nutarė kreiptis į Amerikos Darbo Federacijos konvenciją, kuri greitai laiku įvyks San Francisco, kad konvencija susirūpintų svarbiausiu darbininkų spaudai klausimu, būtent popierio klausimu.

Prasoma, kad Federacija imtųsi priemonių aptiprinti darbininkų spaudą popieriu, nes sekamais metais su popieriu bus dar sunkiau negu šiomet.

Patariama, kad ADF finansuotų kooperatyvo sudarymą ir darytų atitinkamą spaudimą į valdžią.

STREIKE DALYVAUJA DU MILIONAI ARABŲ

Arabų Vadai Kviečia Minias Nenusileist Žydams; Incidentų Nebuvo

JERUZOLIMAS, sp. 3.—Paskelbtame generaliniame streike dalyvauja beveik du milijonai arabų. Generalis streikas paskelbtas kaipo protestas prieš Jungtinių Tautų komiteto planą suskaldyti Palestingį į dvi dalis.

Jeruzalėje ir kituose Palestinos miestuose ir miesteliuose užsidarė visi biziniai ir darbinietės. Streikas palietė ir sodžius.

Šimtai tūkstančių arabų mel-

dėsi savo bažnyčiose. Gatvėse pilna žmonių. Bet incidentų neįvyko.

Arabų laikraštis Jaffoj išėjo su juodašis gedulo apvais. Laikraštis sako: "Ši Palestinos Diena yra laidotuvis visų arabiško pasaulio priešų."

Arabų vadai sakė liepsingas kalbas, kviesdami savikius "nepasiduoti žydų aspiracijoms". Tačiauus prie riaušių ir sukūlimo jie nekvieta.

Haifa.—Haifos uostas atplaukė laivas "Northland." Jame yra 2,000 žydų, kuriuos Palestinos nešileis.

Prieš žydus britai vartoją ašarines bombas.

Sulaikytas ir kitas laivas, "Paducah", kuriuo atgabenta 1,500 žydų.

BULETINAS

MASKVA, sp. 3.—Rytoj Jungtinių Valstijų ambasadorius Eedell Smith apliečia Maskvą ir išvažiuoja Washingtonan.

LOS ANGELES, sp. 3.—Senatorius Pepper čia pareiškė, kad vadinamas lojalumo egzaminas, taikomas valstybės tarnautojams, yra "fanatiškas reakcinis ragavimų gaudymas."

LANDSBERG, Vokietija.—Flossenbury koncentracijos stovyklose nužudyta aštuoni načių viršolis. Jie surasti kaltais už nužudymą tūkstantio žmonių.

SEOL, sp. 3.—Kaip tik iš Korėjos išsikels rusų ir amerikiečių jėgos, taip greit ten bus sukurtas liaudies valdžia, kurioj reacininkams nebus vietos.

Tai yra asiūlymas Liaudies Komiteto, kuris buvo transliuojamas per radiją.

PRAHA.—Policija padarė kratą vice-premiero Jano Ursiny patalpose, o už kelis dienu sąsareštavo jo kabineto du sekretorius.

Tas turi ryšio su neseniai suکتا konspiracija.

Ar Atmes Išpažinties Reikalavimą?

SAN FRANCISCO, sp. 3.—Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Wm. Green sakosi girdėjęs iš politinių šaltinių, kad Nacionalė Darbo Santykių Taryba panaikins savo advokato Denhamo ukazą, reikalaujantį iš unijų viršininkų išpildyti affidavitų, kad jie nėra komunistai.

Greenas pasakę tūlam reporteriui: "Aš turėjau konfidencialią informaciją, kad tas įsakymas bus panaikintas."

Bet jei nebūna panaikintas, tai ADF konvencijoj kils dėl jo ginčų.

Duona Pabrangs

Už kelis dienu Chicagoje ir apylinkėj pabrangs duona. Už kepalukų reikės mokėti vieną centą brangiau.

ŽYDAI PRIIMS KOMPROMISĄ PALESTINOS KLAUSIMU

Žydų Atstovas Pareiškė, Kad Gallejos Sritis Būtų Žydų

LAKE SUCCESS, sp. 3.—Žydų Agentija Palestinai sutiks su planu suskaldyti Palestingį į dvi valstybes, kurių vieną kontroliuos arabai, o kitą žydai. Bet tas sutikimas yra sąlyginis.

Jungtinių Tautų komiteto susirinkime, kuris rūpinasi Palestinos reikalais, kalbėjo žydų atstovas rabinas Hillel Silver, tos Žydų Agentijos lyderis Amerikoje.

Jisai pasisakė sutinkąs su didžiuma rekomendacijų, kokias padarė Jungtinių Tautų komitetas. Žydai, sakė jis, notėty sutinka Palestinos, bet jeigu arabai bus agresyvūs, tai žydai nepasiduos.

(Haganah, žydų pasipriešinimo sąjunga, turi 70,000 armij.)

sitenkings britų pasižadėjimu ištraukt savo armiją iš Palestinos, bet ar tas pasižadėjimas bus išpildytas?

Su arabų valstybe žydai norj gražiai sugvent, bet jeigu arabai bus agresyvūs, tai žydai nepasiduos.

(Haganah, žydų pasipriešinimo sąjunga, turi 70,000 armij.)

Už kelis dienu Chicagoje ir apylinkėj pabrangs duona. Už kepalukų reikės mokėti vieną centą brangiau.

Už kelis dienu Chicagoje ir apylinkėj pabrangs duona. Už kepalukų reikės mokėti vieną centą brangiau.

Už kelis dienu Chicagoje ir apylinkėj pabrangs duona. Už kepalukų reikės mokėti vieną centą brangiau.

Už kelis dienu Chicagoje ir apylinkėj pabrangs duona. Už kepalukų reikės mokėti vieną centą brangiau.

Už kelis dienu Chicagoje ir apylinkėj pabrangs duona. Už kepalukų reikės mokėti vieną centą brangiau.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$3.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75; Canada \$8.00, six months \$4.25, foreign countries 9.00, six months \$4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year \$3.00, six months \$1.75; outside of Chicago one year \$3.25, six months \$1.50.

Advertising rates on application.
3416 South Halsted St., Chicago 6, Ill.
Phone VICTORY 7323-7328

Entered as second class matter September 22, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Manila, Ar Washingtonas?

Filipinai pasirašė draugingumo sutartį su fašistine Madrido valdžia, su Franco Ispanija. Ta sutartis pasirašyta ignoruojant Jungtinių Tautų Organizacijos nutarimą atsaukti ambasadorius iš Madrido. Aišku, kad šalis tik pasirašiusi draugingumo sutartį, negali turėti omenyje ambasadorių atsauktį.

Roxaso vyriausybė Maniloje tokiu būdu padarė žingsnį, kuris yra aiškiai priešingas JTO principams ir nutarimams. Manila yra kalta.

Bet, argi tik Manila? Filipinai, kaip tai visiemis yra gerai žinoma, nors neseniai gavusi oficialią nepriklausomybę, faktinai iki šios dienos lieka Amerikos kolonija. Amerikos ekonominiai interesai Filipinuose net oficialiai turi tam tikras privilegijas, kurie jautus pastato geresnę padėtybę, negu pačius filipiniečius. Diplomatiniai Manila nedrįsytų padaryti jokio svarbesnio žingsnio be Washingtono pritarimo.

Negali būti abejonės, kad Roxas nebūtų pasirašęs draugingumo sutarties su Franco, jeigu būtų žinojęs, kad Washingtonas užsiritins. Greičiausia to viso pakto iniciatyva buvo ne pačioje Maniloje, nors tam bereikia daiktinių įrodymų.

Amerikos delegacija Jungtinių Tautų Organizacijoje, kaip darosi aišku, sutiko su ambasadorių ištraukimu iš Franco Ispanijos, nes ji jautė pasaulio viešo nuomonės aiškiai esant už tokį žygi. Valstybės Departamentas jautė, kad per atvirą Franco rėmimą gali kenkti kituose kraštuose, kur mes stengiamės perimti "vadovybę" ir priristi valdžias prie mūsų doktrinų ir planų.

Bet reakcininkai, kurie negali viešai reikšti savo simpatijų Franco režimui, padarė tą netiesioginį žesą, leidžiant Roxasui pasirašyti draugingumo sutartį su ispanišku Hitleriu.

Atsakomybė už tą JTO principų laužymą krinta ant Washingtono tiek pat sunkiai, kiek ant Manilos.

"Spaudos Laisvės" Ironija

Mums jau teko apsigaloti prie JAV imigracijos pareigūnų krautiniamai beprasmiško žygio pirmą uždraudžiant, paskui apribuojant didžiausią Francūzijos laikraščių korespondentų būvimą šioje šalyje. Reikalas sukasi aplink Paryžiaus "L'Humanite" korespondentą Courtardes.

Kai jam pagaliau buvo duotas leidimas atvykti į šią šalį, šios sąlygos buvo paduotos: jis gali būti tik New Yorke ir apylinkėje, kur vyksta JTO sesijos. Jis gali rašyti tik apie JTO. Jis turi tuojau po sesijų apliešti šalį.

Šis aktas savo stačiokiškumu, beprasmiškumu ir tiesiog skandalingai arogantiškumu suerzino net tokį pašalų organą kaip New Yorko "Post".

Tas laikraštis nurodė, kad kuomet sesijos vyko Maskvoje, įvairių šalių korespondentai galėjo rašyti apie bilę ką. Jie taipgi galėjo vykti kur norėjo, ir niekas n'cyskė jokiam korespondentui, nežinūrint koks reakcininkas jis nebūtų, kad jis neturi teisės palikti Maskvą ir keliauti TSR Sąjungoje.

Bet čia Amerikos emigraciniai pareigūnai uždeda tokias sąlygas ant Francūzijos uždienio ministerijos spaudos skyrius. Amerika taip dar nesielgė su Tarybų Sąjungos korespondentais, nes žino, kad tas

pakirstų kelią JAV korespondentams vykti į TSRS. Bet Francūzijos korespondentai atžvilgiu manyta, kad jo niekas vis vien neužstos.

Francūzija ir jos diplomatinė atstovybė čia, jei jau tauntinė savygarda svarbesnė negu partijų vaidai, turėtų protestuoti valstybės departamentui dėl jos piliečio Courtardes teisių suvaržymo jo atsilankymo Amerikoje metu.

Torės "Atsijaunimo"

Anglijoj ir visoje Europoj yra taip stipri kryptis kairyn, kad ir anglių konservatoriai, torių partija, pasijudino ir ima mąstyti.

Torių partijos suvažiavimas, Brighton, pirmė "industrial' charter", kuris rodo šios partijos "atsinauinimą". Carteris pripažįsta reikalą suvalstybinio visuomeniškaio naudojamojų dalykų ir įstaigų, bet abejaui siūlo "grįžti prie privatinės nuosavybės".

Pažymėtina, jog nežinūrint Churchillio anketvyvesnio pasigyrimo, jog Trumano politika yra tokia, kaip Churchillas ją apibūdino savo kalboj, Fulton, Mo., ir nežinūrint jo kitų pasigyrimų, šiame suvažiavime jis nebuvo torių herojus. Anthony Eden suvažiavime geriau figuroja. Edenas mat yra gerokai jaunesnis, o šiame suvažiavime yra daug "jaunesnio elemento". Jis taipgi yra kiek pažangesnis.

Teisybė, Churchillas dar pasiilekia partijos vadu, bet jo įtaka, ypač tarp jaunesnių torių, žymiai smunka.

Torės pirmė 7 punktų programa, kuri pasiūlyta irgi Edeno, o ne Churchillio. Torės bandysis reikalauti valdžios nepripažinimo ir naujų rinkimų.

Matyti jie viliečių turi mažai. "Atjauninta" programa vargiai jiems pagelbės. Anglijos žmonės eina kairyn, kaip ir visa Europa. Torių dienos, kaip rodo, baigiasi.

Torių pastangos "atsijauninti", pakairėt yra reikšmingos. Tai rodo, kad nežinūrint Bevino brutalės imperialistinės politikos, nežinūrint Trumano doktrinos ir Marshallo planų, Europos žmonės žygiuoja pirmyn. Reakcija turi vis daugiau ir daugiau savo dar po karo palauktyji pozicijų užleisti. Progresyvis judėjimas didėja.

Val Primenam

Spalio 1 prasidėjo "Vilnius" vajuus gavimui naujų ir atnaujinimui senų skaitytų. Tai yra nevien dienraščio vajuus, bet tai svarbus darbas viso progresyvio lietuvių judėjimo Amerikoje.

Mūsų spaudos, ypač dienraščių rolę apšvietos skleidime yra nepavduojama. Prisdėkite prie to svarbus darbo. Pradėkite anksti, nes atidėjimas dažnai reiškia vajuų nedalyvavimą.

Kam Jie Tarnauja?

Jau buvo rašyta apie James Carey ir Joseph Curran, CIO viršininkus, užsėdėgusius kova prieš "raudonuosius". Jie karkina kaip neblavai.

Abu jie gavo sprigį į nosį. Carey elektros ir radio darbininkų unijos suvažiavime, Bostone; Curranas marininkų unijos suvažiavime, New Yorke.

Trečiaš be saiko įkaitęs yra Walter Reuther, automobilių darbininkų unijos prezidentas. Gerai, tos unijos vykdomoji taryba iki šiol jo skumys atmeta.

UAW ruošiasi suvažiavimui. Lokoluoše eina rinkimai atstovų. Lietuviams dirbantiems toj industrijoj reikia remti Thomas-Addes vadovybę, nes tai yra progresyvi vadovybė. Ji priešinga atakoms ant komunistų ar kito; ji nori unijoje vienybę palaikyti, kad tuo būdu unija geriau galėtų kovoti už darbininkų reikalus.

Darbo unijos turėtų atmesti visus tokius ardytojus darbo unijų. Automobilių darbininkams reikia paskėti elektrikierius ir marininkus ir atmesti Reutherį. Unijai bus labai sveika, jei Reutheris daugiau nebus išrinktas jos prezidentu.

APŽVALGA

TAI NEPAISO SVENTO JUOZAPO.

Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą atvykęs Amerikon kun. Kemėšis užsimojo pakopijuoti Europoje esančius krikščioniškas unijas, kurių tikslas atitraukti darbininkus nuo kovingų darbo unijų. Jisai sukūrė Sv. Juozapo darbininkų sąjungą.

Tuomet ji suvaidino šiokią tokią rolę, kas kita dabar.

Siomis dienomis ji turėjo savo seimą Providence, R. I. Kaip pati klerikalų spauda teigia, tame "entuziastingam seime"

"Užsiregistravo per 50 atstovų iš kuopų, apskričių ir centro."

Tai mizernas buvo suvažiavimas. Viso 50 atstovų, dar trigubai juos skaitant, nes ir kuopos, apskritys ir centras turėjo delegatus, kurie atstovavo tuos pačius narius.

Sąjunga leidžia savo laikraštuką, kuris kunigo redaguojamas. Jo vardas gražiai skamba — "Darbininkas", bet savo turiniu laikraštis geriau atatinka darbininkų priėjul, kaip darbininkui.

Pradžioje karu jame net buvo atvirai reiškiama mintis, kad Hitleris laimėtų karą.

Atrodo, kad ir katalikai nepaiso Sv. Juozapo sąjungos. Apie 50 atstovų tai vienos apskrities konferencijai nepradaudg, o čia visos šalies seime buvo tiek.

Kun. Kemėšio pasimojimas atitraukti lietuvius katalikus nuo darbo unijų nepavyko. Mat dirbami įmonėse ir katalikai turi tos įmonės unijai priklausyti. Juos negali vlyhiti Šventas Juozapas ar kitas koks šventas vardas, kuomet šiemis reikia grumtis už didesnes algas, už geresnes darbo sąlygas.

VISUR JIE TOKIE PAT.

Uruguajaus lietuvių laikraštis "Darbas" rašo:

"Jau ne kartą esame rašę, kad Tarybų Lietuvos ir mūsų pažangiojo judėjimo šmeižiai, kad kalba ne taip kaip yra, bet taip, kaip jie norėtų kad būtų. Pav., dvasiniai ir moraliniai nusmukę "A. L. Balsas", nei kiek neraudasdamas iš gėdos, koja kejon žengia su smetonininkais savo šlykščių nesąmonių kampanijoje. "A. L. Balsas" savo 823 nr. tarp kitų niekų, rašo, jog Urugvajuje tiriami komunistai, kurie vėliau būsių deportuoti. Tokioje paridėje es ir tie mūsų tautiečiai, kurie pasirašė po petijcia prašant pripažinti Justo Palackio krinąlybę "Balsas" čia gasdina persekiojimu, čia sako, kad tie parasi nieko nereiskia, čia tvirtina, kad pasirašiusieji lietuvių skuba savo paraus atsaukti, čia vėl, kad lietuvių niekas nesirašė, o tik kokie tai slaviai padavę savo paraus, ir t. "Balsas" labiau sia pyksta, kam Urugvajaus lietuvių pasirašė, anot jo, prieš "teisėt Lietuvos atstovybę". Taip, žodis žodim, "prieš teisėt Lietuvos atstovybę". Reiskia, tas "demokratinis" laikraštukas visai atvirai užsistoja už smetoninę fašistų san-

tvarki ir už Smetonos pasiusius diplomatus. O dar ne taip seni "Balsas" girdavois: "Mes už Griniaus valdžią". Kaip čia suprasti? Grinij nuvertė Smetona, o "Balsas" teiskina Smetonos pasiusinius."

"A. L. Balsas" yra Argentinos laikraštukas; dedasi socialistiniu, bet tarp jo ir fašistų visai trumputė distancija.

Argentinos ir Uruguajaus lietuvių socialistai matyti yra tokie pat, kaip Jungtinių Valstijų lietuvių socialistai. Ten jie veikia su fašistais. Čia jie įsikinę klerikalams tarnauti, o pagalos užves derybas ir su lietuvių smetonininkais-fašistais bendram veikimui.

Uruguajaus atžagareiviai taipgi tokie pat kaip pas mus. Jie susikoncentravę tik vienam lauke — Lietuvos šmeižimui ir niekinimui.

AR TRAUKSIS?

Daug sykų mūsų diplomatui kalbėjo, kad reikia juo greičiau apliešti okupuotus kraštus, kad davus ten žmonėms savistoviai veikti, valdytis.

TSRS militarinis komandantas Korejoj, gen. Štikovas, kaip rašo "Laisvė", dabar pasiūlė,

"kad abi pusės—Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos—turi su pradžia 1948 metų iškraustyti savo ginkluotus jėgas iš Korejos. Tegul, girdi, Korejos žmonės patys išprendžia savo likimą."

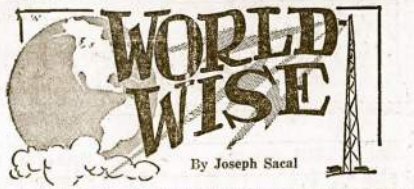
"Sunku net suprasti, kaip mūsų kalis gėlėtų šiam pasiūlymui priešintis. Jei mes tikime demokratijai, tai turime pasilikiti Korejos žmonėms."

Kada tas padaryta, mūsų diplomatai kitaip kalba. Jie ima žiūrėti kažin kokių užkulius motyvus tame. O tai dėlto, kad jie kalbėjo tik propagandos sumetimais.

Dirba Miestuose, — Gyvena Užmiestyje

New York—JAV statistikos Biuras praneša, kad per paskutinius metus miestuose gyvenančių skaičius Amerikoje padidėjo ant 9,436,000 nuolat augdamas. Dar miestiečių skaičius yra 83,860,000. Tuo tarpu fermerių skaičius sumažėjo per tuos septynius metus ant 2,911,000. Bet nors fermerių skaičius sumažėjo, ūkinuoju gyvenančių skaičius padaugėjo.

Tas pasiaškina po to, kai sužinoma, kad 30,896,000 amerikiečių gyvena už miestų ir miestelių rybų, nors dirba miestuose. Per 7 metus tas skaičius padidėjo ant 3,867,000. Kitais žodžiais, šalyje vyksta gyven-tojų decentralizacija, išsiskaidymas, lygiai kaip keli dešimčiai metų atgal vyko centralizacija, susispietimas. Išsisklaidyti įgalina geresnės susisiekimo priemonės—kas tik gali mieiliau sutinka kas rytą ir vakarą važiuoti apie 15-20-30 mylių traukiniai ar autobusai į darbą, bet gventi sveikesniame užmiestio ore.

Instead of our vociferous Lithuanian press shouting "Communist" or mouthing phrases about "iron curtains" and avoiding an actual explanation, they should for the benefit of their readers give out with an answer on the following two points: Why is there no big power settlement of postwar problems? Why can't the world relax and settle down its job of peaceful reconstruction?

These are pertinent questions facing us and are points raised by the sincere press. The most obvious thing in the world is that if we are to move ahead in the direction of tranquility there must be a desire for settlement of problems among the big powers. Naturally it is to be expected that there will be debates, disputes and general discussions of differences and a jockeying for advantage.

But if there is a genuine desire to work out ultimate agreement on the basis of compromises mutually agreed upon then peace can be stabilized.

Perhaps some of the real reasons for the American-Soviet difficulties which are now rocking the UN can be glimpsed in an item that appeared in a New York newspaper.

William Shirer, noted correspondent and writer for the newspaper, says that the French journalist Andre Giraud makes some "rather startling revelations" about the Dulles-Marshall-Vandenberg delegation to the recent Moscow conference of foreign ministers.

"He says," writes Shirer, "that it was the considered opinion of the French foreign minister last spring at the Moscow conference that an agreement with Russia on German reparations could be reached, that Frenchmen 'could not help observing that to all appearances their great allies, British and the U.S.A., were not very anxious to explore the path to some practical understanding with Russia'."

This will indeed sound startling to the American public which has been given the picture of a viciously obstructive Russia deliberately fouling up all possibility of settlement, while a patient and oppressed Britain and Washington try to make peace.

Shirer himself states that "His view from a staunch anti-Communist is certainly contrary to the information which flooded us from our own American sources."

In short, at Moscow the Dulles-Marshall-Vandenberg delegation which fronts for Wall Street Hooverites and does not give a rap for the common American people, deliberately blocked any possible settlement on Germany.

This is not surprising. Dulles never reported the Roosevelt program for crushing German fascism and its trusts. Dulles has been years a partner of certain German banking cliques. Dulles always believed that America must revive Germany as an ally of the U.S.A. against "communism."

Other instances back up this charge that the State Department doesn't want any kind of peaceful settlement, but seeks rather to keep the world in a turmoil as an alibi for Wall Street intervention everywhere.

Take Korea. The Soviets proposed this week that both Russian and American troops leave so that the Koreans could work out their problems without getting caught in American-Soviet difficulties. Washington wouldn't talk, and the American press expressed horrified alarm at the idea of losing this bone of contention.

Take the UN debate the other day on admitting Italy, Romania, Finland and Bulgaria. The State Department insists on violating the agreement to admit all of these states; it wants only Italy and objects to the others. Poland urged that the five major powers compromise among themselves. Even China voted for it. But Britain and the United States said no. No compromise. The same goes for the atomic issue. We offer a plan that is impossible to accept. The Russians offer the abolition of atomic warfare and a worldwide inspection. But the Dulles-Baruch crowd insist on keeping the bombs. They demand a UN atomic commission which will own the world's atomic supplies including peacetime manufacture. The gimmick is that we will have the majority in the commission. We'll dictate to all nations whether or not they shall have peacetime atomic development. Meanwhile, no one in Washington rebukes Former Gov. Earle who urges an immediate atomic war on Russia.

The Dulles-Hoover-Wall Street determination to block any kind of settlement with the Soviet Union—that's the heart of the trouble today.

PIRMI "VILNIES" TALKININKŲ ŽYGLAI

"Vilnius" vajuus už gavimą naujų skaitytų ir panaujinimą senų prasidėjo pirmą dieną spalio. Jau gavome pranešimus iš daug kolonijų, kad išrinkta veiklūs žmonės darbuotis dėl "Vilnius" laike vajuus, taipgi liuosnoriai įstoja į tą taip svarbų darbą.

Sie talkininkai pristatė pirmuosius skaitytuosius:

- P. J. Puodžiūnas, Chicago, Ill.
- M. Janulienė, Detroit, Mich.
- V. Smalstienė, Detroit, Mich.
- D. Petruskas, Cleveland, Ohio
- K. Staukėnė, Chicago, Ill.
- P. J. Martin, Muse, Pa.
- Laukiame kitų stojant į talką.

Vilnius Adm.

Mokslas Menas Literatura

Amžinoji Diena?

MOKSLAS SIEKIA PANAIKINTI TAMSA, APŠVIESTI IR NAKTĮ

Nuo žilos senovės laikų žmogus tamsoje matė ko tai pavojingo, slaptingo ir skęgančio. Nuo to laiko, kai akmens amžiaus žmogus išmoko pasigaminti ugnį, jis jį vartojo ne vien šilumai, bet ir šviesai pasigaminti. Laukinio žmogaus akmenis urvas jau savyje turėjo laužą, kuris skleidė kartu su šiluma ir šviesa jaukumą.

Žmogaus galvosenoje su tamsa susirišo nejaukumas dėl paprastų prielaidų, kad jis joje jautėsi nesaugus. Jį lengviau galėjo joje pulti žvėris arba užpuolikas žmogus. Ir ta žmogaus psichologijoje išsivysčiusi vaizduotė iki šios dienos tamsą rėša su netikrumu, klaidumu ir baime.

Moderniškas apšvietimas yra toli nužengęs nuo akmens amžiaus protėvio. Nuo laukinio akmens urvo lauzo iki įvairiaspalvių elektrinių neoninių spalvotų ir įvairių kitų šviesų mūsų diemėsčiuose yra tolimas kelias. Bet mokslas jaučia, kad kovoje tarp šviesos ir tamsos paskutinis žodis dar nebuvo pasakytas. Mokslininkai dabar yra pasistatę uždavinį visai nugalėti naktį, paversti ją diena dideliuose plotuose. Kol kas tas skamba šiek tiek fantastiškai, bet išgilinus į smulkmenas mes matysime, kad mintis ne tokia komplikota, kaip galima numanyti.

"Electroluminescence."

Mokslininkų kalboje tas procesas, kuriuo jie tikisi paversti naktį į dieną, yra pastatytas ant pagrindo, kuris vadinamas electroluminescence. Tas procesas mažu mastu vyksta nuo vamzdžių, kurie sudaro tas įvairiaspalves šviesas, kurias matome mūsų miestuose.

Paprastoje kalboje tą procesą galima išaiškinti taip: Elektriniai spinduliai bus paleisti iš galingų žemės esančių aparatų. Tie spinduliai bus nukreipti į viršų. Kur jie atsimsų iš skraidančius tam tikros medžiagos šipulius. Tie šipuliai, arba dulksės, savime sudarys blizgantį, šviečiantį apgaubalą, kuris sudarys šviesaus dangaus įspūdį.

Ką mokslininkai dabar svarsto, tai iš kokios medžiagos sudaryti tą apgaubalą, į kurį atsimsu spinduliai. Su tuomi surišta visą eilę sunkenybių. Yra tam tikros medžiagos, kurios gali būti išskaidytos dideliame plote atmosferoje ir jos laikysis tam tikroje aukštumoje. sakysime, dviejų mylių. Galinėms proektoriams nakties metu apšviečiant tą masę, šviesaus dangaus ir šviesa žemėje egzistuoja. Bet čia prasideda kėblumai. Tam tikroje

aukštumoje esanti masė gali būti geras dalykas šviesos sudarymui naktį, bet jos taps saulės spindulių sulai-kytoju dienomis.

Čia yra dvi išeitys: arba tą masę eliminuoti kasdienę ir paleisti vakare (kas būtų perdaug pastangų reikalingas procesas) arba ją padaryti iš tokios persviečiamos medžiagos, kuri naktį atmuštų prožektoriu, bet dieną būtų permatoma.

Etienne Vassy Teorija.

Viršminėtas procesas apie tam tikrų dalelių arba dulkių paleidimą paskatino mokslininkus ieškoti ar jau dabar atmosferoje yra tokie šiuosniai, kuriuos galima būtų paversti. Prancūzas mokslininkas Etienne Vassy pradėjo plačiai studijuoti šiaurės pašvaistes. Jis priėjo išvados, kad šiaurės pašvaistės šviesa (kaip Australijos pašvaistės pietinėje žemės pusėje) yra ne kas kitas, kaip saulės spindulių atsispindėjimas - dviejose dulkių aurorose (sluogsnuose), kurių vienas randasi 50, kitas 700 mylių aukštume. Ir Etienne Vassy pradėjo vystyti teoriją, kad jeigu saulės spinduliai gali laikus nuo laiko (kai joje vyksta sprogamai) sukurti tokią pašvaistę, tą gali padaryti žmogus galingais šviesos spinduliais, kurie bus paleisti nuo žemės. Tuo tarpu kitas mokslininkas Amerikoje, Kalifornijos universiteto Los Anzelese profesorius Dr. J. Kaplan, darė panašius tyrinėjimus ir priėjo idomių rezultatu. Yra gerai žinoma, kad visos dabar turimos elektrinės šviesos negali eiti taip toli, kad sekmingai eliminuoti 700 mylių aukščio stratosferine aurore. kuri sudaro šiaurės pašvaistę. Bet laboratorijos tyrinėjimuose Dr. Kaplan priėjo išvados, kad šviesos spinduliai gali būti sekmingai persiųsti ne tiesioginiai iš galingų elektrinių prožektoriu žemėje (kas būtų neaktiška, kadangi tie spinduliai, einanti į viršų, būtų perstirinti žiūrėjimui ir juos ir jie klyduviti), bet aparatais, kurie netiesioginiai paveiktų į elektros vilna slluogsnį virš atmosferos ir ten ant aukštybėse gamintų elektrą.

Visi šie dalykai gali skambėti kaip pasakos ir spėliojimai, bet Dr. Vassy ir Dr. Kaplan teigia, kad dar šios kartos amžiuje ant žemės egzistuos galingos stotys, kurios galės naktį paversti į dieną, sakysime stotis Los Anzelese galės turėti įtakos virš visos vakarinės JAV dalies, stotis New Yorko srityje virš rvtinės ir Kanados dalies, ir tt. Etienne Vassy sako, kad nakties ap-

Tarptautinės Transporto Darbininkų Federacijos atstovai aplankė Darbo Sekretoriaus pavaduotoją David A. Morse, Washington. Jie yra—iš kairės į dešinę: Gelkelio Darbo Vykdytojų Sąjungos sekretorius Arthur Lyon; Britanijos Gelkelio Klerkų Sąjungos prezidentas P. Morris; TDDF generalinis sekretorius J. H. Oldenbrook; Morse ir Harry Fraser, Gelkeliųjų Traukinių Aptarnautojų Broljios prezidentas Britanijoje. (Federated Pictures)

Naujos Knygos

PASKUTINIOSIOS BERLYNO DIENOS

"End of Berlin Diary" ("Berlyno Dienyno Pabaiga"), parašė žinomas žurnalistas William L. Shirer, autorius knygos "Berlin Diary." Išeido Alfred A. Knopf. Kaina \$3.50.

William Shirer pagarsėjo savo knyga "Berlin Diary" ("Berlyno Dienoraštis"), kurioje jis vaizdingais reportažais apibūdino nacių režimo išsivystymą į pasaulinį pavojų. Shirer, kuris ilgus metus kaip korespondentas gyveno Berlyne prieš karą, 1945 metais grįžo į Vokietiją, kur jis pabuvojo apie mėnesį Berlyne ir Nuernberge. Per tą trumpą laiką Shirer, žinoma, negalėjo surinkti pakankamai naujos medžiagos tokiame įspūdingame kūrinyje, kaip jo pirmai knygai, bet visgi, kadangi jis yra Vokietijos sąlygų ekspertas, to naujoji knyga verta dėmesio.

Shirer mato dabartinę nugalėtą Vokietiją ne tik tokią, kokia ji atrodo paviršutiniškai, bet akivaizdai jos praeities ir charakterio. Augantis Amerikos reakcininkų riksmas, kad Vokietija turi būti atstatyta prie savo pirminio stiprumo, Shirerio knygoje netiesioginiai yra demaskuojamas.

Norintieji geriau suprasti dabartinę Vokietiją turėtų Shirerio naują knygą paskaityti.

V.

švietimas galės kiekvienoje žemės rutulio dalyje būti praverstas, kada gyventojai nutaria reikalą esant, jei ne kiekvieną naktį.

Beje, prieš nakties apšvietimą protestuotų nemažai žmonių, kurie tame įmatytų gamtos taisyklių suardymą, sentimente užgnaužimą, ir tt. Bet tai ne mokslininkų rūpėsnis.

L. M.

Naujos Filmos

ITALIJOS FILMA; KINO TRUPINIAI

"SHOE SHINE."

Pokarinė demokratinė Italija įrodė, kad kino meno srityje ji yra žymiai prasiškęsi. Jei ne kitos, tą pakankamai aiškiai įrodė vienas pagarsėjusi, ir dabar dar rodoma, "Open City." Dabar ateina iš Italijos kitas vertingas kūrinys, filmas "Shoe Shine" ("Batų Nušveitimas"), kuri, jei ir negali lygintis su "Open City," visgi yra pakankamai rimta ir vertinga matymui.

"Shoe Shine" paremta ant benamių bėdnuomenės vaikų gyvenimo Italijos didmiesčiuose karo ir pokario metu. Tie benamiai vaikai, kurių didelė dalis užsikėmė jankių karių būty šveitimu, pačių italų buvo vadinami "šuša brigadi" (šuša iš shoe shine). Šalia to jie užsiėmė, ir užsima, juoda rinka. cigarečių maldavimu, vagilavimu ir tt.

"Shoe Shine" demaskuoja tą apgaltingą padėtį ir netiesioginiai yra apkalbinamas prieš De Gasperi valdžią, kuri nesima žingsniu padėties pataisymui. Idomu, kad Amerikos armija Italijoje atsiskė duoti leidimą kariams vaidinti toje filmoje (mat joje yra jankiai charakteriai). Ši filmas, be abejonės, JAV armijos vadovybei atrodė perkaizi. Keli mėnesiai prieš tai armijos vadovybė davė leidimą dviem jankiam vaidinti kitoje italijoje filmoje, "A Yank in Rome." Joje, galitė būti tikri, nebuvo "kairumo." "Shoe Shine" dabar rodoma New Yorke (Avenue Play theatre).

"MANO TĖVŲ NAMAI."

"Ambassador" teatras New Yorke dabar rodo Palestinoje gamintą filmą "Mano Tėvų Namai" ("My Fathers House"), kuri sukasi aplink žydų benamių ir

Liaudies Kuryba

LIETUVIŲ TAUTINĖS JUOSTOS, MUSŲ SODŽIAUS MENO PAŽIBA

Tautinės juostos yra viena seniausių lietuvių liaudies arba taip vadinamo sodžiaus meno šakų. Tikslaus amžiaus, kada lietuviai pradėjo austi tautines juostas, istorikai nežino. Juostos, žinoma, nebuvo ir nėra išimtinai lietuvių padaras. Beveik visos Europos tautos vienu ar kitu metu jas audė. Tiesioginiai lietuvių kaimynai — slavai, germanai ir skandinaviai, visi turi savo tautines juostas.

Nėra abejonės, kad originališka, pradžioje, lietuvių tautinės juostos turėjo drabužių dalies, o ne papuošalo reikšmę. Senovės laikais Rytų, šiaurės ir Centralinės Europos tautų drabužiai pasižymėjo savo palaidumu, platumu. Juosta aplink liemenį tokiu būdu tarnavo praktiskam tikslui: drabužio suveržimui, šilumos saugojimui ir tt.

Juostas lygiomis nesiodavo moterys ir vyrai. Kai kurie mokslininkai mano, kad juostos lietuvoje buvo pirmieji audiniai bendrai, ir kad jos buvo vartojamos apsijuosti tada, kuomet drabužiai dar buvo naudojami žvėryti kailiai.

16 tojo šimtmečio

Lietuviškos juostos yra daug senesnės negu keturias šimtmečius, bet seniausia datuota juosta tik iš to šimtmečio yra. Kaip sako 1932 metais Kaune išleistas juostų audimo vadovėlis "Sodžiaus Menas, Juostos" (išleido Žemės ūkio Rūmai) Dresdeno, Vokietijos, profesorius V. Nehringas savo rinkiniuose turėjo lietuvišką juostą su sekumu parašu:

"Ano 1512. Pas mamuzes augau Varga ne zinaju. Po daržili vaiksczoda manikiti pinau.

našlaidių iš Europos atvykimą į Palestiną, kurioje jie apgyvendinami kolektyviniuose ūkiuose.

Kaip Audra Virš...

Filma "The Outlaw" su Jane Russell, ilgai cenzoriaus drausta New Yorke ("dėl nemorališko"), pagaliau ten rodoma. Chicagoje ji jau rodyta ilgas laikas atgal. Nors joje nėra "nemorališko," joje nėra nei turinio nei talento, ir visa jos sensacija sukasi aplink "žvaigždės" Jane Russell žinoma dabar plačiai fizine struktūra.

Baltimore teisėjas neseniai tą filmą ir uždraudė, dar padarydamas komentarą, kad "Jane Russell krūtys kabo virš filmos kaip audros debesys virš vasarinio peizažo..." Gerasis teisėjas, matyti, bijojo, kad debesy gali žaibuoti... S.

Ejauzsi darzicze darzu varta puole mana wainikitis nuo mana galwuzes mania".

Kai kurie Lietuvos istorikai, betgi, paskui teigė, kad ta data buvo vokiečių mokslininko falsifikuota, nes tuo laiku lietuviai tokios rašybos dar neturėjo. Vienok niekas neabejojo, kad tuo laiku lietuviai jau turėjo savo tautines juostas.

Nuo seniausių laikų lietuviai buvo apsupti slavų ir germanų. Atsilankydavo Lietuvoje ir skandinaviai. Tų visų tautų senovės drabužių tyrinėjimai rodo, kad jos visos vartojo senovėje juostas, ir kad abiejų lyčių asmenys vienodai dėvėjo ilgus palaidus marškinius, kuriuos suverždavo jomis.

Ar lietuviai juostas kopijavo nuo kikius nors kaimyninės tautos, arba patys buvo originaliai jų kūrėjai, istorikų nėra išaiškinta. Bet yra žinoma, kad juostos lietuvojebuvo vartojamos dar priešistorinėje gamdyne, ir yra daugiau negu 800-900 metų atgal, dar prieš Mindaugo viešpatavimo laikus.

Simbolinis Papuošalas

Dar 19-tame šimtmečiuje Ukmargės apskrityje juostos buvo dėvimos virš tojos srityje dar neįnykusių "trynyčių" (taip tenai vadinama baltas drobinės kelnes ir viršuje tokius pat ilgus marškinius). Bet bendrai per paskutinius du šimtmečius juostos iš drabužių praktiškos dalies laipsniškai pavirto simboliniu papuošalu.

Tautiniams drabužiams nykstant juostos laiku tapo vienintelės dalimi, kuri šventadainėse buvo užsidedama simboliškai. Vietomis austinės juostos įgavo artimą ryšį su religinėmis apeigomis. Taip, pavyzdžiui, keli dešimtmečiai atgal visi į pirmą komunią einą berniukai be išimties davėdavo tautines austines juostas. Prieš 40 metų Ukmargės apskrityje pamergęs juostas padovanavo pabroliams per vestuvių anegias. Pabroliai jomis apsijuosdavo ir tokiu būdu privirtindavo per petį perjuosta baltųjų rankšluostų. Laikui slenkant daugelyje vietų juostos pradėtos vartoti vietose kaka-ryčėsi ir su laiku jos mažėjo mgstu ir virto tikrais kaklaryčiais.

Trys Juostų Rūšys

Lietuviai šiuo metu turitrijų rūšių juostas: pintines, siutines ir kaišytines. Jų visu raštai yra ivisriais palviai ir geometriški. Senose lietuvių juostose dažnai tenka užtikti saulės ženklomatyvą, kuris taipgi vartojamas audiniuose pas senovės Indijos gyventojus, germanus ir net Amerikos indėnus (tas ženklas, kitaip vadinamas "svastika", vėliau buvo nacių pasisavintas ir paverstas jų politiniu simboliu).

Kaip senas lietuvių sodžiaus meno padaras, juostos savo pagrinde gumbijoje yra labai primityvios. Nors, yra labiau komplikotų būdų, seniausias ir paprasčiausias juostų audimo "varstotas" yra paprastas lankelis, ir prie galo prifirstos gijos, ir viskas. Ir tokiu paprastu instrumentu lietuvaitė ir lietuvis jau šimtmečiai atgal įstengė pagaminti kūrinius, kurie savo liaudišku paprastumu, spalvingumu ir jausingumu iki šios dienos yra įvertinami naujojo dailininkų ir meno žinovu.

Tas buvo galima tik todėl, kad audėja į juostą įdėdavo savo sielą, nes tai nebuvo šiaip sau darbas, o kuryba, nei su juostos audimu riosi ilgų šimtmečių tradicijos, apeigos ir sentimentalai. Tautinės lietuviškos juostos yra neišsiamiamu šaltiniu studijuojamo apie tautos liaudišką meną.

Tarybų Lietuvoje. Tarybų Lietuvos valdžia pasistatę uždavinį apsaugoti visus tautinius lietuvių tautos palikimus ir liaudies meno, ir dabar tautinės juostas, rasti, ten yra labia apsaugomi, plačiau studijuojami, negu praeityje. Vilniuje muziejuje randasi specialus tautinių juostų skyrius, ir panašūs skyriai randasi Kauno muziejuje bei Zemaitijos centraliniame "Alkos" muziejuje Telšiuose.

Anykštėnas.

Muzikos Pasaulyje.

Baritono Jubiliejus. New Yorko Metropolitano baritonas Giuseppe de Luca mini savo dainavimo operoje 50-tą jubiliejų. De Luca teigia, kad jis yra ilgiausiai dainavęs operoje kaip baritonas, dviem metais pralenkęs 19-to šimtmečio Mattia Batistini.

800,000 Klausytojų.

Bostono simfonijos orkestras skelbia, kad jis sumušė visus simfoninių orkestrų rekordus praeitais metais turėdamas savo koncertuose 800,000 klausytojų.

Pirmas žmogus, gavęs medicinišką diplomą (daktarato) iš Amerikos universiteto niekad negyveno Amerikoje. Jis buvo Dr. Daniel Turner, gaves savo garbės daktarata iš Yale Universiteto Amerikoje 1720-tais metais pats gyvendamas Londone.

Visame pasaulyje dabar yra apie 3,000 tikrų Stradivarius smuikų. Vienok, net šimtai tūkstančių yra vadinami tokiais, kadangi dirbėjai ir smulkininkai tuo atžvilgiu vartoja apgavystes.

KAIP VIESULAS NUSIAUBĖ MIAMI

Miami, Fla. — Noriu pabrėžti keletą žodžių apie tą baisią viesulų-uraganą. Tai buvo baisus neluktas "svėčias," kuris aplankė Miami, Fla., 17 d. rugsėjo. Eidamas 100 mylių į valandą padarė didžiausius nuostolius. Smarkus vėjas pradėjo ūžt 16 d. rugsėjo, gi 17 d. vidudieny atėjo pats baisusis uraganas; rovė vaisinius medžius, laužė visokius židinius medelius be pasigalėjimo. Taipgi menkšnių namų stogus vienų nunešė, kitų tik apdraskė. Nešė gatvės viską, kas tik pakliuvo. Tai buvo baisus reginys. Taipgi po tų visų baisenybių dar visą savaitę stiprus vėjas ūžė, nes paskui tą baisūną sekė kitas, tik jau netoks galingas ir nuėjo kitu kraštu, tai nesiekė Miami. Uraganas ėjo be žaibo ir griausmo, tik su daug lietaus. Kuomet praėjo tas nuostolių darytojas, atrodė kaip karo audra būtų praėjusi. Suversta krūvos medžių šakų ir šiaip visokių daiktų. Nors karo audrų nesu mačius, bet taip su žmogus persitarsia. Oro biuras taipgi labai pasivertusiais dirbo, davė patarimus kaip apsaugoti namus ir savo gyvybę. Kaip tik pradeda burt ženkliai, kad jau ateina uraganas, tai oro biuras dieną ir naktį duoda pranešimus kas dvį valand. Bet kuomet klausai, tai sudaro didelę baimę, o ypatingai pas naujus to krašto gyventojus. Nežinau kaip kam, bet man tai buvo gana daug baimės, net ir dabar dar atjaučiu.

Dabar Apie Nuostolius.

Iš mūsų draugų lietuvių, tai gal būtų daugiausia nuostolių padarė Pukštaičiai. Pati nemačiau, bet girdėjau per draugus, kad labai išlaužė jų vertingus vaisinius medžius. Kadangi Pukštaičiai turi labai gražią vietą, su daug visokių medžių, labai gaila, kad turės panašididelį nuostolį. Daminaičiam taipgi apdraskė stogą ir labai išgaidino Daminaitienę, nes minėta draugė serganti jau visą vasarą. Dar prisidėjus išgaisčiai visai blogai.

Saulė Padegusi Namą

New York, N. Y. — New Yorko priemiestyje Pelham Manor užsidėjęs William A. Lydgate namas ir padarė jam \$10,000 nuostolių. Tyrinėjęs gaisro priežastį gaisrininkas Arthur Faucett sako, jog namą padegusi pirmadienį švietusi skaisči saulė. Namą savininko vaikas su padidinamoju stiklu apžiūrinęs stampus prie lango virtūtiname aukšte. Stiklas nukritęs ir stogu palangėje nusirėgęs ir įkritęs į metalinę ryną. Vaikas nemanė, kad tas ką reikėtų, taip ir paliko. Bet ant metalo esąs padidinamas stiklas atmušinėjo koncentruotus spindulius į vieną vietą skiedriame stoge ir jį padegė.

Fašistai Puolė Susirinkimą

LONDONAS, sp. 1. — Padingtono priemiestyje ginčiuoti fašistai užpuolė mitingą, kurį buvo susaškęs Padingtono m. r. s. Bet jų užpuolimas buvo nepasiekmingas. Antifašistai dar juos apūkė.

Rezignavo Indonezijos Valdžia

MAGASSAR, sp. 2. — Rezignavo provincinė Celebes valdžia. Jos premieras Maleva pirmiau buvo prašalintas būk tai už korupciją. (Celebeso valdžia nėra centrinė Indonezijos valdžia.)

NEW DELHI, sp. 2. —

Mohandas Gandhis susilaukė 78 metų amžiaus. Jo šalininkai gausiai jį apdovanojo. Dovanas jis su-naudošiąs laidarybės reikalams.

Gal toliau bus daugiau kas tokio naujo, nes ateina rudeninis sezonas, turėsim parngimų.

Tikimės, turėsim svečių greitai laiku iš žieminių vaistijų.

Kitą kartą parašysiu kitais klausimais.

E. K. Sikielienė.

Teatro Naujienos

"All My Sons."

Naujas teatrinis sezonas New Yorke atnešė, tarp daug nevertingų ir pigių veikalų, ir vieną kitą rimtesnį. Labiausiai vertas dėmesio, be abejo, yra "All My Sons" ("Visi Mano Sūnūs"), rodomas Coronet teatre.

"Visi Mano Sūnūs" yra paremta ant Arthur Miller novelės apie fabrikantą, kuris karo metu gamina netikusius orlaivius, ir tai žinodamas, parduoda armijai su dideliu pelnu. Dėl jo kaltės žūsta nemažai lakūnų, tarp jų ir jo paties sūnus.

Si drama vykusiatsi Amerikoje pelnągrobiską Ameriko kapitalistinį elementą ir yra sunkus apkalpinimas prieš juos. Komercinė spauda bando šį veikalą užlyteli.

Beje, Lenkijos teatrai tariasi su autorium dėl sutarties, ir jis bus vaidinamas Varšuvoje.

X.

Mokslininkas Dr. Harlow Shapley

Kalbėjo Moterų Tautos Mitinge

"Neskaitykite laikraščių, neklusykite radijo, netikėkite jiems; o jei skaityte ir klausote, tai skaitykite ir klausykite taip, kad nieko neatmintumėte," ragino Harvardo Universiteto mokslininkas - astronomas Moterų Kongreso Brooklyno Skyriaus susauktą mitingą Brooklyno Music Hall'ėje praėjusio pirmadienį. O priešujinio įstatymo autoriumi Tautai mokslininkas užkomandavo audienciją sušukt skardų "B-ū-ū".

Didelis buvo minimas moterų susirinkimas - nekaltant apie balkoną, didžioji Music Hall'ė buvo pripildyta, nors įžanga buvo visais doleris.

Mitingo tikslas buvo dvejopas: prarast kalbas ir rezoliucijas už pasaulinę taiką ir padaryt pradžią kampanijos už išrinkimą mokytojos Ada B. Jackson į Miesto Tarybą. Ponia Jacksonienę savo kandidatė stato Darbo Partija.

Mitingas atidarytas su "Star Spangled Banner" ir "United Nations." Solistavo ažiolo hemens jaunas neras Spencer.

Perskaityta eilė sveikinimo iš kity kraštų organizuotų moterų. Išklaudyta eilė kalbėtojų, kurių tarpe buvo ir try užsienietės moterų atstovės: iš Lenkijos, Kanados ir Anglijos (parlamento narė ponia Manning). Lenkijos moterų atstovė įteikta pinigine dovaną Varšvos vaikų mokykloms. O Australijos ir Jungoslavijos atstovės pakvies tos tik atstojimui pasirodyt.

Anglijos atstovė ponia Manning, tarp kitko, pasididžiavo, kad jos krašto moterys jau dasygyveno iki to, kad pamatyt socializmą. Gal ji šiuo pabrėžimu ir tikėjosi išsaukt ovacijas, bet ši audiencija Anglijos karališka socializmą įvertino tik vienu-kitu plekšterėjimu ir daugelio mandagių, vos girimu pro šios myktelėjimū.

Ados B. Jacksonienės kampanijai mitingas, atrod, sukėlė ne mažiau tūkstantines.

Pat pabaigoj perstatytas kalbėt žymusis Amerikos mokslininkas D-ras Harlow

MOKSLININKAS Dr. HARLOW SHAPLEY

KALBĖJO MOTERŲ TAIKOS MITINGE

Shapley. Jau pagyvenęs, apie 65 metų amžiaus žmogus, bet gyvas, linksmas, lyg jaunuolis, pilnas humoro. Išskiriant tai, kas pradžioj pacituota, jis senąjį pasaulį ir jo piliorius atakavo ne serioziška ugninga kalba, bet reikšminga pašaipos kanonada. Apie žvaigždynus ir atomingą energiją jis nekalbėjo, nes čia, mat, buvo ne astronomijos ar atominės fizikos klasė, bet politinis mitingas, o ir laiko jam liko labai mažai. Jis pabrėžė, kad, žiūrint į jaunus žmones, akivaizdoj ruošimatis atominiam karui, jam norisi tu žmonių klausiti: Kokiam pasauliui jūs gimdote savo kūdikius? Ką jiems ruošiate?

Kalbėdamas apie savo lankymąsi įvairiuose kraštuose, Shapley pabrėžė, kad jis draugo pakviestas buvo nuvykęs ir į Sovietų Sąjungą ir kad iš ten... sugrįžo (bošėvikai jo neiškėpė).

D-ras Shapley širdingai patarė brooklyniečiams išrinkti į Miesto Tarybą ponia Jacksonienę, kaip dalį savo kovos už laudies gerovę ir pasaulinę taiką.

Kažin, ar šis pasaulininkas pasiklibęs mokslininkas nebus Ne-Amerikinio Komiteto pašauktas spaviedotis kaip "Maskvos agentas"?

Padėkos Žodis

Oakland, Calif. — Noriu išarti kelis žodžius kodėl aš džiaugiuosi esanti nare ALDLD 198 kuopos nuo pat jos susivėrimo 1921 metais Oakland, Calif.

Man sergant teko pagulėti lovoj, daug minčių atsiranda. Mastau kaip svarbu priklaustyti organizacijoj, nes vienas, kiti nariai atjaučia, ramina, drašina, rodo net lengviau ir sirgti. Jei niekur nepriklausai, niekas tavęs nežino. Patariu visiems priklaustyti prie organizacijų.

Ačiu visiems už draugiškumą, už aplankymą manęs, už atvirutes, linkėjimus, už dovanas; labai viską branginu.

K. Jankauskienė.

IŠ URUGVAJUS LIETUVIŲ GYVENIMO

KELIA LIETUVIŲ VARDĄ.

Montevideo. — Kaip žinoma, ULC sporto komanda "Kaunas" dalyvauja šio sezono "hockey" turnyre. Sekmadieniais Parque Rodo oficialėje aikštėje vyksta rungtynės už čempiono vietą.

Mūsų komanda, nežiūrint, kad yra pati jauniausia, šiemet teikia visiems džiaugsmą ir pasididžiavimą. Iš trijų sulostų susirėmimų, mūsų "raudonieji" ne tik pasivijo kitas komandas, bet rodė savo visapusišką sutvirtėjimą taip, kad pirmuose dviejuose žaidimuose buvo pripažinti darbiau ir mikliau lošiantie rezultatas: lygiomis), o praėjė sekmadienį lietuviai nugalėjo Stockholmo rinktinę (2-0).

Aplink aikštę susirinkusi skaitlinga publika palydėjo gausiais aploclimais mūsų šauniosius sportininkus.

Lietuvių vardas kyla!

Cėros Klube Isisteigia Kursai.

Kas kartą vis smarkiau plečiantis mūsų pažangiojo jaunimo veiklai, didėja ir jo iniciatyvos. O užvis labiau išužingantis reiškinys yra tas, kad mūsų jaunimas siekia auklėtis lietuviškoje dvasioje.

Tuo tikslu, Cėros jaunuoliai nutarė įsteigti lietuvių kalbos kursus vieną kartą ir savaitę, būtent, trečiadieniais. Kursai bus pradėti ateinančią savaitę.

Už tai karštai sveikiname Cėros jaunuolius!

Nauja Meno Pajėga.

Į liet. radijo koncertinės programos sudėtį prisidėjo dar viena dainos meno pajėga: draugė Veronika Banevičienė. Praeitą sekmadienį radijo klausytojai turėjo progos žavėtis jos nepaprastai lyrišku soprano balsu, garsinančiu lietuvių laudies melodingas dainas.

Lauksime, drauge Banevičienė, dažniau prisidėdant prie radijo programos išplėdymo, nes klausytojai liko labai sužavėti.

"Darbo" Sukaktis.

Šiemet spalio 20-tą dieną "DARBAS" minės savo dvylikos metų sukaktį. Tokį reikšmingą jubiliejų atšvėgti bus išleista specialiai laida, padidinta puslapis ir žymiai pagerinta visnis technikos ir turinio atžvilgiais. Be kitko, mes galime pažymėti, kad minėdami 12-ias metines laikraščio tekstas bus pagamintas su visais lietuvių rašybos ženklais.

Prašome visų bendradarbių tai dėti ruošti specialie medžiagą ir ją išanksto priištiti.

Faminėta Terybų Lietuvos Paskelbimo Suikaktis.

ULC patalpose iškilmingai tapo paminėta istorinė data mūsų tautai, būtent: septynerių metų sukaktis nuo Tarybinės santvarkos įsteigimo Lietuvoje.

Minėjimo aktą atidarant

Centro salė buvo tiesiog perpildyta publika. Už prezidiumo stalo, be mūsų organizacijos veikėjų, matėsi ir Tarybų Sąjungos konsulas M. V. Krotovas ir kultūrinis atašė B. Zagorskis, ir Urugvajaus parlamento atstovas C. Leone.

Pirmas kalbėtojas buvo A. Bakšys, nuo jaunimo skyrčiau. Šis energingas jaunuolis savo kalboje kreipėsi į jaunimą, ragindamas jį nepasilikti prie žaislų bei sporto, o taip pat įstraukti ir į visuomeninį darbą. Ir neleist laiką veltui tuo labiau, kad prieš akis turime praėjo karo vaizdą, kad atėitis gali atnešti naują karą, kurio pasekmės guls ant jaunimo.

Sekantis kalbėtojas buvo A. Vaivuskas. Atitinkanciais žodžiais minėtai dantai kalbėtojas nubrėžė Tarybų Lietuvos kelią, iš kurio, esą, jokia jėga daugiau nepajėgs Lietuvą iškreipti. Paskiau kiek plačiau apstojė ties Lietuvos priešų politinį skurdą. Visoki "daktarai", "ministrai" ir jų satarpos dabar užsima gan dū fabrikavimu iševyti jaunimui. Šie žmogeliai visai neslepia, kad po netekimo turėtų vietelį jie dabar dirbtų šnipais ir provokatoriais, jei tik susidarytų tam sąlygos. "A. L. Balsas" šioje kampanijoje uoliai darbuojasi.

Paskutinis kalbėtojas buvo svėty, parlamento atstovas C. Leone. Jo kalbėta buvo skirta nušviesti bendrą šių dienų padėtį ir naujus imperialistų manevers sukurti kitą kartą. Po to sekė gyvasis. paveikslas "Liepos 21-ji." Bet apie tai aprašymas telpa atskirai.

Apie Korejos Evakuaciją

LAKE SUCCESS, sp. 2. — Jungtinių Amerikos Valstijų delegacija kreipis į General Assembly, prašydamu nustatyti laiką, kada Amerikos ir Tarybų Sąjungos jėgos turėtų aplisiti Korėją.

Bus taip pat prašoma sandaryti specialie komisija prižiūrėti evakuacijos eig.

Sis Amerikos pasiūlymas yra atsakymas pirmiau Itusijos padaryt Amerikai pasiūlymų susitarit, kada abi šalys aplis Korėją.

Kalbos Kampelis

KUR VARDININKAS, — KUR GALININKAS?

Mūsų spaudoje dažnai daroma stambi klaida vartojant vardininko linksnį vietoje galininko. Mes dažnai randame tokius išsireiškimus:

"Tas darbas atlikti nesunku." "Komitetas išrinkti yra pirmas mūsų dienotvarkės punktas."

Kaip ta klaidinga forma nebūtų įsigavusi į mūsų kalbą, ji jokiū būdu neturi sau vietos rašybinėje kalboje. Pats žodis "atlikti" savaime (klusimui k) reikalauja galininko, ir pasekmėje teisingai, ir vieninteliai teisingai, yra:

"Tą darbą atlikti yra nesunku." Kai kuriems tas kažkaip sumažina žodžio "darbas" reikšmę, nes jų mintyse sakinio esmė sukasi aplink jį, ir vartojant jį galininku, svarba dalinai (kaip jiems rodo) nukrinta. Bet tada yra teisingas būdas pakilti žodį "darbas" vardininko linksnyje ir rašyti:

"Tas darbas yra lengvai atliekamas," arba "komitetas renkamasi po pirmu dienotvarkės punktu."

M.

Lietuvaitė ar Lietuvė?

Mūsų spaudoje du žodžiai "Lietuvaitė" ir "Lietuvė" dažniausiai yra sumaišomi ir netaisyklingai vartojami. Mes dažnai matome mūsų laikraščiuose, kad "Moterų Klubu, lietuvaiteis," padarė tą ar tą, nors beveik visos minimos organizacijos narės priklauso senesnei kartai, yra ištėkėjusios.

Lietuvoje taisyklingoje kalboje tarp tų dvejų viršminėtų žodžių daromas griežtas skirtumas: Lietuvaitė apibūdinamas vartojamas vien jaunai mergaitei, o Lietuvė ištėkėjusiai moteriai. Kuomet kalba eina bendrai apie lietuvių tautos moteris, apie grupę moterų (maisytą amžiumi ir vedybos stoviu) vartojamas žodis Lietuvės.

Todėl: vartoti išsireiškimą lietuvis galima be pavojaus padaryti klaidą, nes jis yra bendrai visas lietuvių tautos moteris apimantis. Bet žodis Lietuvaitė turi būti vartojamas tik merginoms.

NAUJA KNYGA

Pirmo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Leidinys

Ši knyga labai svarbi kiekvienam lietuviui persiskaityti. Joje rasite delegatų kalbas iš įvairių Pietų Amerikos miestų ir miestelių. Aiškiai nušviečia kokis ten lietuvių gyvenimas. Be to, labai daug yra paveikslų.

Knygos kaina: \$1.00, persiuntimas 10c viso \$1.10.

Visi pinigai gauti už minėtą knygą bus siunčiami Pietų Amerikos Lietuviams dėl tolimojo darbo. Tad įsigykite minėtą knygą ir tuomi padėsite Lietuvai Amerikos lietuviams.

"Vilnius" Adm.
3116 S. Helsted St., Chicago 8, Ill.

BROOKLYNO LIETUVIAI SIUVEJAI

Iš Unijos Susirinkimo.
Rugsėjo 24 įvyko kriaučių 54-to skyriaus susirinkimas. Buvo kriaučių skaitlingas. Ir visi rimalai teimio susirinkimo eigą.

Raportą iš atsibuvusios CIO konvencijos davė Ch. Kundrotas ir J. Nalivaika. Jų raportas buvo geras ir kriaučiams aiškus. Delegatui pranešė gerą rezultatą, siekiantį prie vienybės CIO ir Federacijos unijų. Reakcinių puolimas ant organizacijų gali privesti prie vienybės abiejų mūsų unijų. Darbininkams tai būtų labai sveika, suteiktų stiprybę prieš Tafto ir kitų reakcinių daromus bilius ant unijų.

Laiškas iš Kapų.

Matijošaitis atrašęs laišką "Keleivio" redakcijai iš amerikiečių zonos Vokietijoje, prašydamas, kad jo laišką perduotų lietuvių kriaučių 54-tam skyrui. Sekretorius tą jo laišką susirinkime perskaitė. Jis praso kriaučių, kad jam pagelbėtų atvažiuoti į Ameriką. O 1934-5 metais buvo pranešimų, kad Matijošaitis yra miręs Lietuvoje, dar prie Smetonos valdžios. Čia jau kriaučiams atrodo į stebuklus ir kad kur nors yra melagingi šunukai pakasti.

Vienas dalykas yra žinomas—visi laišškai turi būti atsiųsti į lokalo pildomąją tarybą. Ten visi būna perskaityti. Katras yra reikalingas, tą perduoda lokalo susirinkimui, o kurie netinkami lokaliui, tokie laišškai eina į gurbą. O Matijošaitis laiškas iš "Keleivio" pastogės ištrauktas iš išieniaus ir perskaitytas sekretoriaus pačiame susirinkime, be pild. tarybos. Ar nebus Jono ir Strazduko nauja politika prieš demokratinius kriaučius. Kadangi socialistai praranda darbininkų pasitikėjimą, tai reikia ir už brivitos griebtis. Kad socialistai netenka darbininkų pasitikėjimo, tą patvirtino praėjusiam kriaučių susirinkime ir socialistas Vaitukaitis. Sako, gerbiameji kriaučiai ir kriaučkos, mes neieškome Amerikoje tokių valdininkų socialistų, kokius turi darbininkai Anglijoje, kad neriektų ir mums, Amerikoje, susivarius pilvus dirbti.

Kas Yra Tas Matijošaitis.

Ne visi kriaučiai gal žino ir nekurie yra pamiršę tą dalyką. 1920 metais lietuvių kriaučių 54-tas skyrus pasiautė į Tarybų Sąjungą tris biznierių kriaučius ir dar jiems ikeitė \$500 ant adatų. Biznierių buvo Z. Matijošaitis, Mišionas. Trečio pavardę pamiršau.

Nuvykę į Tarybų Sąjungą jie pradėjo teirautis atidaryti platų kriaučių biznį. Tarybų Sąjungos vyriausybiniškai pasikvietė pas save tuos tris biznierių ir jiems pareiškė: Vyrai, mūsų piliečiai liejo kraują ir gyvasties aukojo nusikratyti kapitalizmo ir carizmo nuo savo pečių, o jūs kaip tik su tokia sistema čia atvažiuote

išnaudoti darbininkus. Važiokite atgal, iš kur atvažiuote.

Kaip nebūtų, Matijošaitis yra gyvas ar negyvas, bet socialistai bando su daryties kapitalo pajuokdami Tarybų Sąjungą, kad Matijošaitis turėjo bėgti "iš savo rojaus." Ar tas rojus yra geras ar blogas, į tą pažiūrą priklauso nuo kiekvieno klasinės padėties ir susiprati. Bet šiandien mes matome, kad to rojaus pėdomis seka visa Europa. Veržiasi streikai ir didžiausi klasiniai mūšiai eina visoje Europoje: Italijoje, Graikijoje ir kituose kraštuose, taipgi didelėje dalyje Azijos—Kinijoje ir kituose kraštuose—darbininkai nori išsigelbėti iš reakcijos nagų. Net mūsų Marshallo ir Trumano duodamieji reakciniams mūsų taksais sumokėti duoliai negali sustabdyti Europos darbininkų reikalavimų valdytis taip, kaip didžiuliai šalies gyventojų darbo žmonėms—patinka.

Kriaučiai Matijošaitis laišką, perduotą kriaučiams per "Keleivio" redakciją, paliko pildomajai tarybai pasiteirauti aiškesnių žinių. Kadangi "Keleivyje" būna daug laišku ir raštų propagandai prieš demokratinius žmones, tai kriaučiai nenori tikėti. Jau netoli metai praėjo, kaip "Keleivyje" buvo rašyta, būk iš kriaučių sumokėtų dešimtnių asmenų Europos nukentėjusiems žmonėms gausia ir lietuvių, bet nieko panašaus nesigirdi.

Delegato raportas iš dirbtuvių stovio sakė, kad kriaučiai dar smarkiai dirba. Delegatams liepė nenustoti vilties, jeigu vienoje ar kitoje dirbtuvėje darbai sumažės. Sako, reikia turėti mintyje, kad sezonas keičiasi ir darbai sumažėja.

J. Stakvilevičius.

Chicagietis Dainininkės Atvyksta į Rytus
Dainuos Angliakasių Kolonijoj; Manoma, bus Graži Programa.

Wilkes-Barre, Pa.—Mūsų progresyviai lietuviai stengiasi neužleisti kultūrinei dirvai visai piktažolėms augti. Mes vis dar ką nors surengiamo.

Prasidant rudeno sezonui LDS 7-ta ir LLD 43-čia kp. rengia didelį koncertą spalio (Oct.) 19, 1947 m., Lietuvių Progresyvių Klubo svetainėje, 325 E. Market street.

Pirmą kartą dalyvaus pas mus visus gerai žinomas dainininkės C. Abekienė ir A. Kenstavičienė iš Chicago.

Taipgi dalyvaus S. Kuzmickas, V. Valukas, A. Gridaitienė ir šokių grupė. Yra prisidėję lietuvis profesionalūs šokikės, bet dar bus pranešama apie jas vėliau.

Bus gerimų, užkandžių ir muzikos. Draugai, neužmirškite! Tikimasi gero parengimo. Veikiausia atvyks lietuvių

RASO STEBETOJAS

Praeitį savaitę Amerikos kontra-espiozavų skyrius (CIC) Trieste laikė suimtą jauną New Yorko 22 metų studentą. Jaunuolis, laikomas be jokio apkaltinimo ir be paaiškinimo, pagaliau gavęs progą trumpam laikui aplaido CIC štabą ir išpasakojo atsitikimą Amerikos korespondentams.

Pasirodo, kad jaunuolis yra studentas, buvęs karys, studijuojęs kaip veteranas su valdžios parama (po "GI bilium") Paryžiaus universitete. Jis taipgi yra American Youth for Democracy nariu.

Kaip jis pateko į Jugoslaviją? —norėjo žinoti CIC agentai. Bet vietoje slapto kelionės atidengimo jie suardo, kad jaunuolis vien buvo tarptautinio jaunimo skridžio metu Pragoje, iš kur jis po saskrydžio su grupe įvairių šalių jaunimo vyko į Jugoslaviją padėti statyti taip vadinamą "Jaunimo Geležinkelį".

Bet nežinrnt viso reikalo nekaltumo, CIC praeitį savaitės pabaigoje nei neturėjo omenyje paleisti jaunuolio. Oficialus aiškinimas: jis tyrinėjamas kaip kairios organizacijos narys...

Į Trieste grįžo iš Jugoslavijos kiti trys jankiai, —šie ne buvę kariai, bet 88 divizijos kareiviai: vienas karininkas, du eiliniai. Jie nevyko statyti Jugoslavijos Jaunimo geležinkelio. Juos suėmė jugoslavai kariai, kumet jie nelegaliai perėjo pasienio liniją.

Amerikos geltonosios spaudos didžiuliai antgalvė rėkė apie tris "be jokios priežasties" suimtus jankius, apie skrendančius protestus iš Washingtono Belgradu, apie konflikta, "įtemta padėtį".

Savaitės pabaigoje trys kariai grįžo. Jugoslavai juos apklausinėjo ir paleido. "Su jais buvo mandagiai apsieita, pasakojo jie viršininkams. Spauda nutylo.

Bet Amerikos žmonės stebėjosi: kodėl mūsų kariai taip dažnai "per klaidą" pereina liniją ir turi būti jugoslavų suimti?

is Scrantono ir Shenandoah. Reikėtų iš Hazleton, Pa., irgi kai kam atvykti. Jie ten veik nieko meniško nesurengia, nors lietuvių yra nemažai.

Suprantama, tik skersai upę nuo Wilkes-Barre yra Kingston ir Plymouth—iš šių kolonijų laukiame gero skaičiaus lietuvių.

Tai bus nepaprastas koncertas. Dainos skaitomas geriausias Amerikos lietuvių duetas—Kenstavičienė ir Abekienė.

Visus "Vilnius" ir "Laisvės" skaitytojus prašome dalyvauti ir kitus paraginti. Beje, tikimės lietuvių ir iš Inkerman, Pittston ir kitų artimų kolonijų.

Eks-m.

Kodėl jankiai kariai taip dažnai "paklysta"?

Kodėl mūsų orlaiviai praeitais metais lygiai taip "perklaidą" vis skraidžiojo virš Jugoslavijos teritorijos?

Ir atsakymas gimė Amerikos žmonių mintyse, —atsakymas, kurio jie nerado spaudos šaukiančiuose antgalviuose, bet kuris savaimė prašyte prašėsi:

Kas nors mūsų armijos vadovybėje Trieste, kokie nors reakcininkai, tuos incidentus sąmoningai provokuoja.

Ir Amerikos žmonės jaučė, kad tas spėjimas yra labai arti tiesos.

Tuo tarpu pačiame Trieste viskas ėjo "po senovei". Vietinė policija, kurioje, kaip kaltina vietiniai antifasistai, randasi tūkstantčiai būvusių kolaborantų, jankiškais šalmais prisidengę ir britaniškais žaketais apsilvilę, patuliavo gatves ir MP kiekvieną dieną suėmė šimtus asmenų, pas kuriuos įtarė rasiant ginklų. Bet dauguma tuoj buvo paleisti, jeigu jie galėjo įrodyti, kad priklauso dešinei italų organizacijai arba yra jugoslavaiški tremtiniai, čeknikai arba ustašai. Tuo tarpu policijos ir MP lazdos sunkiai nusileido ant slovėnų ir italų anti-fasistų galvų... Karinė valdžia grąsino, kad ji kitu kartu generalinio streiko netoleruos,—lyg ji būtų praeitąjį toleravusi...

Kitoj pusėj Atlanto JTO Saugumo Taryba dar diskutavo Trieste generalinio gubernatoriaus paskyrimą. Susitarimas klausimu atrodė toli. Vakarinės jėgos aiškiai rodė norą paskirti reakcininką, po kurio administracija policijos lazdos ir toliau galėtų laisvai skaldyti streikerių galvas.

Roxaso Draugingumo Paktas su Franco

Manila.—Filipinuose viešpatauja didelis pasipiktinimas prieš Roxaso valdžią dėl draugingumo sutarties su fašistine Ispanija pasirašymo. Filipinai yra Jungtinių Tautų Organizacijos narė. Jungtinės Tautos yra įsakiusios visoms savo narėms atsukti ambasadorius iš Madrido, nors nenutraukiant visai diplomatinio santykių. Filipinų valdžios žygis yra skaitomas tikslia Roxaso demonstracija parodymui, kad jis pritaria Madrido režimui.

Filipinų užsienio reikalų ministras ir vice-prezidentas padarė pareiškimus teisingam valdžios žygi. Vice-prezidentas Elpidio Quirino tikrina, kad jei JTO nuspręst, kad visi nariai turi nutraukti diplomatinius santykius su Ispanija, Filipinai bus pirmieji tai praveisti. Bet kol kas, aną jo, "mes norime taikingai sugyventi su visu pasauliu.

Geltonoji Spauda

Pabėgėlio Korespondento Laiškas Iš Vokietijos Chicagos "Raugienoms": Kolorijos ir Vitaminai

Rašo TASPATSVIS.

Praeitą vakarą važiuodamas traukiniu iš Augsburgo į Miuncheną galvojau apie gilius filosofinius žmonijos ateities klausimus: ar BALF nuodugnai ir problematiškai realizuoja kolarijų problemą? Ar mūsų tautiečiai užjūryje supranta mūsų tautinius siekius ir vitaminių konservuotame maiste proporciją?

Saulė leidosi už kalvų. Nostalgija tvinko mano krūtinėje. UNRRA veikla pabaigta. Daviniai dabar ateis per IRO. Kurlink pasaulis? Kurlink mūsų visų brangintuos liberalės mintys-idejos? Amerikos armijos davinys savyje turi taip vadinamus C racionus—konservų skardinaitę su mėsos ir bulvių mėsiniu (už tai

Augsburge gaunu šešius cigaretes, už ką Miunchene gaunu du kuponu). Kadais Graikijos filosofas Temistokles pasakė: "Taip!" Taip. Bulvės, pupelės, Kur dingso socialdemokratiniai mūsų siekia? Dangus niakėsi, nostalgija augo.

Klausausi pašalabėjimų. Šalia sėdi du vokiečiai su portfeliais, atrodo kaip inteligentai. Klausausi. Jie giria lietuvių industriskumą, sugebėjimą. Vienas jų nuo lietuvių pirkto keturis cigaretes. "Kultūringa ir civilizuota ta pabalietičių grupė, visai ne kaip rusai," jis sako.

Mano krūtinė prisipildo džiaugsmu. "Ich bin Litaueu," jiems sakau. Jie nusisypso. Malonu. Su mumis skaitysi.

Mano mintys perlekia

prie tautiečių užjūryje, prie jų negestacijos tautinio žibūrelio jų širdyse. Bet abėjonė grauzia mano sąmonę ar jie supranta proporciją tarp kalorijų ir vitaminių? Konservuotas maistas gerai malnai ant cigaretų. Bet tautinis pasiryžimas turi būti išlaikytas. Didis italas filosofas kadaise pasakė: "Valgomas valgis valgytinai." Nostalgija mane apleidžia. Esu pilnas kolarijų simfonijos. Kaimynas sučiudi. Pasakau jam "Gesundheit." Malonu būti civilizotoje aukštai techniskai pakilusioje šalyje. Išimu du cigaretes...

Choleros Epidemija Egipte

KAIRAS, sp. 2.—Šiauriam Egipte vis labiau plečiasi baisioji choleros epidemija. Ligi šiol jau mirė apie 200 žmonių. Vakari cholera susirgo dar 56 asmenys. Egipto sostinę Kairą cholera dar nepajalė.

REIKALINGA VILNIAI TALKA

Gauti Naujų Skaitytojų, Naujų Dalininkų. Surengkite Koncertą, Bankietą, Šokių ir šiaip ką "Vilnies" Naudai

Kiekvienas Skaitytojas Bent Vieną Naują Prenumeratą!

Tuomi padėsite užtikrinti tolimesni "Vilnies" bujimą, kartu padėsite atmušti reakcijos puolimus.

Vilnies Vajus

Prasidėjo su 1-ma diena Spalio ir tęsis iki 31 d. Gruodžio

Laiškus reikale "Vilnies" Vajaus organizacijos ir pavieniams išsiuntinėjome. Prašome organizacijas pirmame savo susirinkime išrinkti vajininkus, kurie rūpinsis gauti naujų skaitytojų ir seniems panaujins. Šiuo laiku gavimas naujų skaitytojų yra vienas iš svarbiausių ir būtiniausių uždavinių. Todėl mes ir kreipiames prie organizacijų ir pavienių prašydami visų širdingos talkos.

Taipgi prašome visų kolonijų organizacijas, miestų ir miestelių "Vilnies" skaitytojus, surengti "Vilnies" naudai koncertą, balių, bankietą ar šiaip sau sueigą, parę namuose. Tuomi padėsite savo dienraščiui "Vilniai" vesti kovą prieš reakciją, prieš fašistinius gavalus, prieš naują karo kursytojus. "Vilnies" tolimesnis gyvaminas būtinai reikia sutvirtinti.

Jei "Vilnis" per 27 metus nešė šviesą, kultūrą ir mokslą savo skaitytojams, tvirtino augimą organizacijų, kovoję prieš išnaudotojus, prieš fašistinį gaivalą ir kovoją už pastovią taiką, tai "Vilnis" užsitarnavo nuo kiekvieno skaitytojo gauti vieną naują skaitytoją. Ir mes nei kiek neabejojame, kad kiekvienas vilnietis ras būdą kaip ir kur gauti naują skaitytoją.

Prenumeratos kaina Chicagoje metams \$9, pusei metų \$4.75
Už Chicago ribų meams \$7, pusei metų \$3.75
Penktadienio Angliškias Skyrus metams \$3
Už Chicago ribų metams \$2.50.

VAJININKAMS DOVANOS:

Už 5000 punktų.....	\$100
Už 4500 punktų.....	90
Už 4000 punktų.....	80
Už 3500 punktų.....	70

Nuo 500 punktų iki 700 bus duodama prenumeratos panaujinimas. Visiems naujiems skaitytojams duodama knygų už \$1.50 dovanai.

VILNIES ADMINISTRACIJA
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

MIAMI AR SAN FRANCISCO, KUR GERIAU?

San Francisco, Calif.— "Laisvės" No. 203 patėmyjau rašinėly š Miami, Florida (Rašo Ne Sportininkas), kad Miami mieste išsivystė platus gincas netik tarpe lietuviu, bet ir tarpe amerikūnų. Net per dienas "Miami Herald" gincijamasi kur geriau-sveikiau gyventi: Miami, Florida, ar San Francisco, California. Ne Sportininkas rašo: "Miami šalininkai sako, kad San Francisco paskendęs aliejinių pečių dūmuose ir suodžiuose. Maudynėse, girdi, aliejumi aplimpa plaukai, šalta ir tt."

Jau tuoj bus penki metai kaip gyvena San Francisco mieste, bet tokių dūmų ir suodžių nesu matęs mieste. Tai yra didelis melas. Neigi tokių nesvarių maudynių nesiranda. Manau, kad tie, kurie taip sako, nėra matę San Francisco miesto.

San Francisco miestas pusėtinaį švarus. Suprantama, kur gyvena biednuomė, ten jau netaip švaru, bet kur tokių vietų nėra? Tarkiai būna ir pačių žmonių apsilėidimas. Bet kad miestas būtų paskendęs dūmuose ir suodžiuose, tai netiesa.

Kaslink šalčio San Fran-

cisco taip yra: Kad ir žiemos sezona šaltis nepasiekia šalimo laipsnio (freezing point). Nekurios gėlės žydi per visą žiemos sezoną, neušala. O vasarą nebūna didelių karščių. Jeigu pasitaiko kelios dienos per visą vasarą, kad pasiekia 80 laipsnių karščio, tai ir viskas.

Nedirbantiems fizinio darbo gal (kad ir vasarą) atrodo šaltoka. Bet užtai darbininkui žmogui tai jau gyvenimas! Nereikia praktikuoti nuo šilumos dirbtuvėje. Prisimena man, kada aš gyvenau Montello, Mass., būdavo vasarą karštis kad pradės spūrginti, tai nežinau nei kur lysti. Ogi vėl žiemą būdavo privers sniego sulyg basilais—speigai, pūgos, slidni eit ir važnoti. Žmonės kosi, čiaudi, serga nuo šalčio.

Tankiai pamanydavai, kad būtų tokia vieta, kur vasarą nebūna didelių karščių, o žiemą—speigu, tai būtų gerai dirbt ir gyvent. O tai San Francisco kaip tik ir yra tokia vieta, ir aš jau niekur kitur nevažiuosiu. Kalifornijoje yra lietaus sezonas: prasideda su lapkričio mėn., baigiasi apie balandžio mėnesį, bet tai nelygia kasdieną. Tarpais būna

ir gražių, saulėtų dienelių, o nuo balandžio mėn. vėl iki lapkričio lietaus beveik nebūna. Vasarą kaip kada būna migly, nuo kurių augmenys gauna drėgmės ir taip pergyvena sausąjį sezoną. Tai tiek apie San Francisco.

Siomis dienomis po Kalifornijos valstiją baladojasi senatorius Robert A. Taft (prieš-darbininkiško biliaus meisteris). Sako spyčius, liepia žmonėms mažiau valgyt. Sako: "Jeigu mes visi mažiau valgysim, tai valgomų produktų aukštos kainos tuojau nupuls." Ot ir pasakė, kad norite! Pagal Tafto klfedėjimą išeina, kad ne trūstai kalti dėl aukštų kainų, bet žmonės kalti, kad perdaug valgo. Demagogas, ar ne?

Is Tafto kalbos paaiški, kad republikonai nei nemaną pažabot trūstus dėl aukštų kainų kilimo. Jiems lengviau yra pasakyt žmonėms, kad badautų. Koks tai biau-rus tyčojimasis iš visuomenės!

A. Baronas.

400 METŲ SUKAKTIS LIETUVIŠKAI KNYGAI

Cambridge, Mass.—Cambridge'aus Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas paminėjimui 400 metų sukakties nuo pirmos spausdintos lietuviškos knygos rengia savo svetainėj lietuviškų knygų parodą spalį (Oct.) 25 ir 26 dienomis.

Si paroda demonstruos tą sunkų kelią, kuriuom lietuviškas spausdintas žodis, lietuviška knyga, iš mažų pradų turėjo eiti, angti, tobulėti ir plėstis iki šių dienų. Toje pat parodoje turėsime grupę paveikslų, nupieštų keleto talentingų jaunų Massachusetts lietuviu. Plačiau apie tai pranešiu vėliau, kai gausiu nuo pačių piešėjų pranešimą, kokius eksponatus jie parodai suteiks. Tas turėtų suinteresuoti kiekvieną, nes pas mus yra įsigyvenusi nuomonė, kad tokių dalykų, kaip piešėjų, Amerikos lietuviuose nesiranda. Vienok jį yra ir čia turėsite progą jų darbus pamatyti.

Prie to, parodoj bus ir lietuvių moterų rankdarbių ekspozicija, kaip tai: mezginiai, iššiuvinėjimai, juostos ir audiniai.

Paroda atsidarys spalį 25 vakare ir tęsis iki spalio 26 vėlai vakare.

Si paroda bus pirmutinė Bostono aplinkėje, todėl ir esate kviečiami ja atlinkyti kuo skaitlingiausiai. Išaneza bus veltui. Amerikos Piliečių Klubas randasi 823 Main st., Cambridge'iu, visai palei Central Square.

Zavis.

Ansaudė Pasazierini Rusa

JACKSON, Miss.—Netoli nuo Hattiesburge smarkiai apšaudė pasazierinis busas, priklausas Southern Bus Line kompanijai.

Nei vienas iš pasazierių nesužeistas.

Ta linija nuo tūlo laiko užstreikta. Busas vairuoja unijai nepriekankūs žmonės.

Studentės protestuoja heprotišką naują madą—sijonas iki kulny. Štai būrys vidurinės mokyklos studentėjų Dayton, Ohio. Viena jų, Helen Ladd, buvo įsigijusi naujausios mados sijoną, bet kitos, kaip matosi šioj nuotraukoj, pakirpo ją "sparnus". Pamėgdžiojimas naujų madų drabužiuose duoda neapsakomus pelnus trūstams ir pažeidžia jau ir taip "sergantį" šeimos biudžetą.

"NAUJENOS" TEISINIAS KOLEGOMS KLERIKALAMS

demokratai yra "Maskvos agentai" tai juos nereikia versti veikti su komunistais. Beliedamas tulžį prieš socialistus žmogus pats save sumuša.

"Naujienos" patogiai užtyli pavyzdį, kuris tą teoriją sudaužo į šipulius: Italijos pavyzdį.

Italija randasi vakarinųjų jėgų įtakoj. Joje net dar stovi Amerikos armijos daliniai. Apie spaudimą, apie vertimą bendradarbiauti su komunistais nei kalbos, žinoma, negali būti, nebent "Naujienos" tiki, kad Sovietų Armijos generalinis štabas naudoja kažkokius kosminius spindulius ant Italijos socialistų.

Ir nežiūrint to, didi dauguma Italijos socialistų glaudžiai ir entuziastiškai bendradarbiauja su komunistais! Italijos socialistų vadas Pietro Nenni stoja net už organinę vienybę (susiliejamą). Italijos socialistų organas "Avanti" ("Pirmyn") visais svarbiais klausimais užima stovį ne daug kuom skirtingą nuo komunistų organo "Unita" ("Vienybė").

Tiesa, nuo Italijos socialistų partijos atskilo mažą Amerikos menševikų (Dubinskio ir Antonini) pini-gais papirkta grupelė su Sara-gatu priekyje, bet ta grupelė neįstengė padaryti tikro skilimo partijoje.

Kaip "Naujienos" gali išaiškinti Italijos atsitikimą? Kaip tas ryšys su ta prievartos teorija?

"Specas" Savo Lauke

Logiško paaiškinimo, žinoma, iš "Naujienų" negalima laukti. Ten su logika jau seniai atsisveikinta. Skaitant virš minėtą to organo straipsnį ("Apžvalga", rugs. 19) mes randame, kad visa tema ten pasirinkta labiausiai dėl gamimo galimybes "specui" redaktoriui grįžti prie jo šimtus kartų grūtiotos ir pergrumalotos te-

KAS GERA IR KAS BLOGA KALIFORNIOJE

Yra sakoma — Ne viskas auksas kas žiba. Taip pat, ne viskas ir ne visur žavi kas yra Kalifornijoje. Taigi čia apie tai ir pakalbėsime.

Sakysime jūs važiuojate automobilium, busu arba traukiniu j Kaliforniją, tikėdami rasti gamtos grožybes, kaip tik ją pasieksite. Bet kokis jūsų nusivylimas bus, kuomet važiuojant vasaros laiku, kad visur tik parūday kalnai ir kloniai. Jūs važiuojate šimtą ir kitą mylių, bet vistiek nieko "zavėjančio" nėra. Tik važiuojant per miestus bus gražiau, nes ten aplaisto žemę vandeniu, tai ir žolė žalia, ir kvietkai žydi, ir medžiai auga.

—Vat tai tau ir Kalifornija! — sakote sau. Ir dar jei ko gero, norėsit apsilukę grįžti iš kur atvažiuote.

Na, taip ir padaro daugelis, ir sako — Aš už tą Kaliforniją neuočiuojau nei cento. —Ir tai tiesa. Už tokią Kaliforniją, kur dvokia pelėšiai ir degėsiai, tai neverta nei cento.

Bet tai tik viena pusė. O kita pusė... tai auksko grožis žvvi. Jūs važiuokite į

mos: 1917 ir į jrodymo, kad bolševikai "ne socialistai".

Ten "specas" savo lauke, sako srityje. Ten visi charakteriniai jau atmintinai žinomi. Ir toje "apžvalgoje", kaip šimte ankstyvesniu, juos visus randame, — Ceretelį ir Černovą, Kerenskį, Trockį, Spiridonovą ir dar, ir dar...

Mes toje "apžvalgoje" taipgi sužinome, kad "Troekis nuo anarchistų buvo atėjęs pas bolševikus", — nauja teorija, — juk, pagaliau, nusibosta vis tuos pačius melus kartoti.

Mes taipgi skaitome apie "Če-kistus", "sov-chozus" ir "kol-chozus" kuomi "specas" panašiai kaip su "res-publica" bando įrodyti savo lingvistinius gabumus.

Visą tą tiradą "Naujienos" lieja, kad įrodyti savo sąjungininkams iš "Darbininko ir "Draugo" pastogės, kad pasaulyje negali būti tokiu dalyko kaip socialistas, kuris bendradarbiauja su komunistais. Jei toks socialistas yra, sako "N" galvočius, jis nėra socialistas, — ir tegu niekas nedrįsta galvoti, kad gerieji lietuviški naujieniečiai neturi teisės kartu su klerikalais melėti duosnios BALF karutės...

orencių, lemonių ir kitų veismedžių sodus, bile kada jūs pamatysite kokią tai grožybę. Arba važiuokite, jeigu joje, j Big Bear ežerą, Arrowhead ežerą, Grigory ežerą, Camp Sealy ir kitur. Arba j rezortus, kaip Marieta Hot Springs, Gilman Hot Springs, Saboda Hot Springs ir kitur. O kur dar miškai ir parkai, kaip Jasiemete, Seakoja, Big Fris, neapmatuojami plotai Redwoods, ir kiti? Tai jūs tikrai pamylėsite ir susizavėsite Kalifornijos gamtos grožybėmis.

Bet, tiesa, čia reikia ištekliaus, kad tą viską pamatyti ir tuom pasidžiaugti. Pėsčiam ir be cento tos grožybės neprieinama. O dėja, tokių randasi dauguma. Tik vienas dalykas visiems lygiai patarnauja, tai Kalifornijos skaisti ir maloni saulutė. Čia tai jau ir bedalis gali mu. Mat turčiai dar negali oro kontroliuoti, tai jis lygiai visiems ir prieinama.

Kaip būtų gerai, kad ta turčių kontrolė ant visko būtų panaikinta. Tuomet ir bedalis įgytų sau dalį.

Taigi, kaip visur yra dvi pusės, taip ir Kalifornijoje yra ir trūkumų: yra gero ir blogo. Bet abeina čia visgi patogiau gyventi negu kitur.

M. Pukis.

Du Laivai Su Žydais Pavojuje

JERUZOLIMAS. — Iš dviejų laivų gabenančių žydus Palestionon, per radiją gautas sauksmas, kad juos apsupo septyni britų naikintuvai.

Nėra aišku, kaip toli tie laivai nuo Palestinos.

Pirmiau buvo pranešta, kad tiedi laivai gabena 3,500 žydų.

VITA-MOR High Potency 3 Complex Capsules

Veikta tiesios medžiakų ant nervingų ir besijungiančių pavargusių — žadintu priadama ir sukelia daugiaur energijos.

Net 100 — Net 200 \$3.25 \$6.00

Dabar Eina Išpardavimas UNION DRUG CO. 35th and Halsted

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Tvirtiausiu Lietuvių Palsalpo ir Apradros Organizacija

- Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
- Palsalpo j savaitę \$6, \$9, \$12 ir \$15.
- Visiems įstojimas veltui.
- Mėnesinis mokestis pigliausia.
- Pirmia naujus narius nuo 2 metų Rfll 60 metų amžiaus.

Išrašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išpildyk žemlaupa tapenčią blankete ir pasūsk sekamu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas 419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

Aš noriu gauti Informacijų, kaip patapti LDS nariu. Mano vardas _____ Antraštas _____

SULTINGOS VYNUOGES

ZINFANDELS MUSCATS
ALICANDES CARRIGNANS

Pristatymas Prasiidėjo su 25-ta Ruggiitio Smetine Kokybė Specialiai Aukšta Kaina Labai Prieinama

Mažiausia \$50 ant Tono Zemiaus Praeity Metų Parduodame tik Pilmais Vagonais

L. Gillarde Co.

79 South Water Market Chicago
Telefonas: CANal 2323

Phone 3249-M

PATAISYTI SVEIKATAI GERA VIETA

HOT SPRINGS ARKANSAS

538 Prospect Ave.

Atvykę čia krepkitės pas lietuvius virš minėtoj vietoj Čia raste su smagiaj vieta, kaip savo namuose Rendojame atskirai kambarius ir apartmentus

Elena M. Charnas, Chicagietė, ir L. Valaika, Detroitietis, Savininkai

Mūsų Vaikučiai Mokiniai

Kur dingio tie laikai, Kur jie pasidėjo. Tos linksmos valandos Kaip vėjai praėjo.

Siuos malonius žodžius dainuoja jaunuoliai, savo žvelniais balsais kiekvieną šeštadienį Mark White Square parkučių svetainėje. Jų melodija maloni ir puiki. Vaikučiai rūpestingai dainuoja nors lietuviška kalba jiems yra sunkesnė negu amerikoniška. Mūsų jauna generacija labai nori ir myli eiti mokyklėle, nes draugiškas dainavimas, lavina ir žaidimas juos vilioja vilioja.

Skaitant tuos žodžius, ar ne atsimenate jūsų jaunystės dienas—"Kur jos dingio—kur pasidėjo?" Išties, jos "Kaip vėjai praėjo." Jos nebegrįs. Bet mūsų širdys gali jaunos pasilikti amžinai, jeigu mes pas jaunas vaikučius vėl matysime išlaikytas lietuviškas dainas, šauktas ir papročius.

Mes kaipo lietuviai, jeigu

norime išlaikyti lietuvišką meną ir kultūrą, turime leisti savo anukus arba vaikus į šią naują mokyklėlę. Mokytojos Agotėlė Kenstavičienė ir Julija Skeberdytė rūpestingai dirba, kad išmokinis mūsų vaikučius į "Ateities Zvaigždes".

Atsiveskite vaikus šeštadienį, spalio 4 d., Mark White Square Parkučių svetainėje 3000 S. Halsted st. nuo 2 iki 4 v. po pietų.

Lauksime.

Komitetas, -O. P.

VIETŲ NUPIRKTI ATĖMĖ

John W. Murray, 5047 N. Mozart ave., pagarsino, kad jis nori parduoti savo naują automobilį už \$2,200. Tuojuo prisistatė du vyrai, kurie sakė, norį pirkti automobilį. Bet jie prašė, kad Murray juos pavežiotų.

Išvažiavus pasivažinėti, minėti vyrai atėmė iš Murray netik automobilį, bet ir \$10.00 ir visus popierius, o ji patį surišo.

LAISKAS IŠ LIETUVOS

Zemiau talpinsime laišką iš Lietuvos, kurio savininkas Petrė Mitchell diena pirmačiau palaidota, negu laikas atėjo.

Buvo sekamai, Petrė Mitchell, St. Paul, Minn., mirė rugpjūčio 18 d., o liko palaidota 22 d. rugpjūčio. Jos sesutė iš Chicagos nuvažiavo į laidotuvių. Sekančią dieną po laidotuvių atėjo laiškas iš Lietuvos Petrės vardu, bet jos nerado, tad jos sesutė laišką pasiėmė ir čia talpinsime iš jo istoriškais, nes pats laiškas ilgas ir daugiau asmeninis.

Beje, laišką pridavė vėliovinė sesutė Rozalija Liakas. "Mano mamytė jau gavo nuo Jūsų 4 laiškus ir į kiekvieną rašė atsakymą, bet kodel jūs, tetule, jų negaunate, to tai nežinoju.

"Mano brolis Adolfas, tetulės sesutės Monikos sūnus, jau vedęs ir gyvena ant ūkio. Žemę dirba su savo jauna žmonele. Taipgi mamytė gyvena kartu su Adolfu. Adėl gyvena prie tėvo Skaudvilėje, dar nevedusi."

"Tetule, parašykite, kaip ten pas Jus yra, jei šeima išsiskiria, ar ji gali legaliskai vėl apsigyventi, ar tik gyvena susidėję? Mums tas žingetu ir nesuprantama".

"Aš dabar gyvenu viena, mat mūsų toks gyvenimas, kad visi išsiskirstė. Aš gyvenu Pagegių apskrityje, Gakdonų valsčiuje, dirbu tarnyboje, algos gaunu 59 červonus į mėnesį ir maisto kortele. Tetule, jei aš būčiau išėjusi daugiau mokslo, gyvenčiau dar geriau. Galėčiau gauti dar geresnę tarnybą, nes čia uždarbis būna palei darbo vertę".

"Gyvenu viena, nevedusi... Gyvenu linksmai, jaunimas turi dažnai šokių, vaikinių neturksta, bet kaip bus toliau, tai nežinau."

"Dabar dar parašysiu apie Jūsų brolių Joną. Jonas gyvena gerai, Lauksargių valsčiuje, šeimos neturi. Kada jis vedė, jo žmona turėjo sūnų. Jonas dirba pašto viršininku, o jo posūnis yra valsčiaus pirmininkas. Jis gyvena gerai, bagotai, turi ūkį visokių gyvulių. Visi sveiki ir linksmi".

"Lauksiu nuo Jūsų laiško. Stasė Statkiūtė."

ROSELANDO ŽINIOS

Kur Važiuosim, Kur Dainuosim Šį sekmadienį, spalio 5 d., R. Aido Choras duos ištraukas iš operos "Birutė" per Budriko radio programą iš stoties WCFL, 9.30 v. vak.

Pirmadienį, spalio 6 d., dainuosime per Sophie Barcus radijo programą, WGES 7 val. vakare.

Trečiadienį, spalio 8 d., 7:30 v. vak., bus generalinės praktikos Sokolų svet.

Penktadienio vakare, spalio 10 d., Liet. Svet. bus pasuktinės pamokos. O jau sekmadienį, spalio 12 d., lygiai 5 val. vakare, Sokolų svet., 2345 S. Kedzie ave., turėsime pasirodyti skaitlingai publikai su opera "Birutė". Spalio 19 d., pasieksime net Kenosho, Wis.

Meno Pazibos Koncertas

Sylvia Pran

Alice Stephens Singers ruošiasi prie veno iš puikiausių koncertų, kuris įvyks spalio 19 d., 3:30 v. po pietų, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st. Šiame koncerte dainuos žymiausias lietuvių meno pažeigos, kaip antai: Sylvia Pran, kuri taip aukštai pasieksiu dainoje.

Taipgi dainuos: Estella Bogden, Frank Jacobs, Josephine Wirba, Algirdas Brazis ir eilė kitų žymių miausių Lietuvos rašytojų dainininkų.

Visos dainos parinktos žybei muzikų.

Apart solistų ir duetistų dainuos pats Alice Stephens Singers Choras.

Vienu, kas svarbu pažymėti, tai kad veik vis programos dalyviai yra Amerikoje gimę lietuviai ir visi dainuos gražias lietuviškas dainas.

Lietuvaitė.

Grįžo Iš Kalifornijos

Stefan Kazakevich buvo išvykęs į San Francisco, Calif., dainuoti dideliame koncerte. Jis ką tik grįžo į Chicago ir pasižadėjo dainuoti "Vilnius" rudeniniame koncerte, kuris įvyks spalio 26 d., Sokolų svet. S. Kazakevich yra vienas iš populiariausių dainininkų. Jis lietuviams gerai žinomas, nors pats nėra lietuvis.

Lauksime 26 d. spalio ir paklausysime jo žvatinančių dainų.

Draugas.

ATEMĖ \$60.00

Mrs. Helen Nicholas, 2555 Monroe st., nakties metu, pabudusi pamatė prieš ją stovintį vyrą. Iš karto ji manė, kad jos vyras grįžo iš darbo. Tad ramiai jo paklausė: — Bill, ar jau parėjai iš darbo? — Bet vos spėjus jau išstarti minėtus žodžius, vyriškio ranka jau buvo ant jos burnos. Jis jai pasakė: "Visko ką aš noriu, tai nemažiau \$50.00".

Mrs. Nicholas pradėjo maldauti, kad jos nelieštų,

Victory Ligoninė Skelbia

ATIDARYMĄ KLINIKOS NESCIOM MOTERIM

ir KENCIANCIOM NUO

MOTERISKŲ NEGALIAVIMŲ

— Dėl Susitarimo —

Pašaukite YARdS 5848

FELIX GELBUTAS TAVERNS

5627 W. Madison Street

ir

1335 W. Madison Street

DVI SMAGIAUSIOS UŽEIGOS

Linksmi Laiką Praleisti

FELIX GELBUTAS, Sav.

A. VEGEL Savininkas

VEGEL'S TAVERN

NAUJOJ VIETOJ

ALUS—VYNAS—LIKERIAI

SMAGI UŽEIGA

— CIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA

3203 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Telefonas Calumet 5982

J. KAZLAUSKO UŽEIGA

944 West 35th Place, Chicago, Ill. Telefonas Yards 7885
Kampas Sangamon St. ATSIILANKĖ NESIGALĖSĖTE
JUOZAS ir MARCELA KAZLAUSKAI, Savininkai

nes ji esanti 4 vaikų motina. Pšėikas pasakė jai, kad jis nieko jai nedarys, jei gaus reikalingą sumą pinigų, nes jis pats esąs 2 vaikų tėvas ir suprantas tėvų meilę.

Mrs. Nicholas padavė jam \$60.00, pšėikas išsiskubino. Už 10 minučių grįžo jos vyras, bet pšėiko nebesimatė.

UŽMUSĖ MOTERĮ

Mrs. Anna Ackerman, 2324 N. Cicero ave., eidama iš krautuvių, arti savo namų, sustoję surišti batuko raištį. Tuo laiku važiuo pro šalį Sams Micele su troku ir nepastebėjo pasilenkusios moters. Ją vietoje užmušė.

Monarch Liquor

EXTRA! EXTRA!

Permainytas Vardas ir Adresas!

LIETUVIŠKAS ZYDUKAS
5529
S. Halsted St.
Phone YARDS 6054

JAMES TAVERN

JAMES JANULEVICIA
3107 1/2 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
GERAS VYNAS, DEGTINE
KINGSBURY ALUS

URBA Gėlininkas

4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5800 or 5870
Gėis Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams ir Papuošimams.

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS GELĖS

KVIETKININKAS

VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRAMAMS

3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

"Dvi Moderniškos Kopyčios Visų Patogumai"

6812 S. Western Ave. Chicago
Telefonas GROvehill 0142

1410 S. 50th Avenue Cicero
Telefonas Town Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviui

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Laidotuvių Direkcijos Asociacijos

Turime Kopyčias.. Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį

LACHAWICH IR SUNS

Phones: VIR. 6672-3
2314 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVICIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telefonas YARDS 1419

ANTANAS M. PHILLIPS

2307 LITUANIA AVENUE TEL. YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULLMAN 9661

PETER P. GURSKIS

Mūsų Kopyčėla Air-Conditioned
659 WEST 18th STREET TEL. SEELEY 5711
Vienas ir pusė bloko 1 rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusėj.

Atydai! Atydai!

DIDELĖS RISTYNĖS

SEKMADIENĮ
Spalio (Oct.) 5 D., Popiet

DAN'S HILL TOP INN

2229 Kean Ave., Willow Springs, Ill.
Ieorgia Dan Smaikl ir Dea Survill
Atsilankykite ir pakvieskit draugus.
Nebus įzangos
Užlandžiai—Gėrimai—Gėra Muzika

PIKNIKAS UŽDARYMUI DARŽO

Liberty Grove

Willow Springs, Ill.

Sekmadienį, Spalio (Oct.) 5 d., 1947 m.

Bus Visokių Užkandžių ir Geras Orkestras Šokiams

Kviečiamė visus lietuvius dalyvauti šį sekmadienį, Spalio 5 d. Liberty Grove. Kartu tariame visiems dalyvavusiems pas mus šią vasarą širdingą aciū. Biznis bus vedamas per visą žiemą mūsų pavilione, tik daržą uždaramė dėl piknikų.

MYKOLAS ir HELEN PAVALONIAI, Sav.

RADIS

Auto Supply & Service Station

10758 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Specialė kainā dėl tires Goodrich Silvertown tires \$12.45 pridedant takasus.

Geriausios National Batteries nuo \$12.50 ir daugiau, su Jūsų seną battery

Fuel pumps, generators, accessories, ignitions ir kitas dalis

Phone Cedarcrest 9447 N. RADIS, Sav.

Birutė Jus kviečia

V. Judzentavičius

Vytautas Judzentavičius jau yra pagarsėjęs netik Chicagoje, bet ir kitose miestuose...

Keneth Jakas, Aido Choro pirmininkas, operoje "Birutė" bus Lizdeika - Krivivė...

Sios operos perstatyme dalyvauja aktorai nuo 9 iki 77 metų...

Ižangos tikietus galite gauti pas addiečius. Opera "Birutė" bus perstatyta spalio 12 d., Sokol svetainėje.

Dan Yla.

Saugumo Savaitė

Rementis šalies prezidento H. S. Trumano patvarkimu ir Chicago miesto majoro M. H. Kennely pranešimu, skelbiama viena savaitė kaip saugumo. Ji prasidės su spalio 6 d.

Ypatingai kreipiasi į Chicago gyventojus gaisrininkų Departamentas ir prašo, kad tą savaitę visi rimtai ir giliai pagalvotų, kiek nuostolių duoda gaisrai ir kad visi bandytų nuo jų apsisaugoti.

Minėtas departamentas paruošė tam tikrą programą, kurioje išaiškinti neatsargumo būdus, kurių pasaka neša baisią žalą. Judžiai ir kalbos tęsis nuo spalio 6 d. iki spalio 11 d. nuo 9:30 val. ryto iki 5 val. po pietų, 175 W.

SEKMADIENĮ BUS VISŲ LAUKTAS RADIOJO KLIUBO PIKNIKAS

Lietuvių Meno ir Kultūros Klubas, kuris duoda Lietuviškas Programas Per Radijo, kviečia Visus Į Pasukinį šiais metais Pikniką. Sekmadienį, spalio 5 d., įvyks Lietuvių Meno ir Kultūros (Radijo) Kluburo rudenis ir šiais metais pasukinis piknikas, Justice Park Gardens, Chicago...

Jackson Blvd. Lietuvių kalboje bus duodami patarimai per radiją...

Keneth Jakas, Aido Choro pirmininkas, operoje "Birutė" bus Lizdeika - Krivivė...

Sios operos perstatyme dalyvauja aktorai nuo 9 iki 77 metų...

Paskutinis Pakvietimas

Šiandien, spalio 4 d., 8 v. vak., įvyksta vienas iš įvairiausių ir sudėtingiausių parengimų, tarptautiniu mastu. Ji rengia Ateivių Teisių Gynimo komitetas, Amalgamated Hall, 333 So. Ashland Blvd.

Jau ju vienas pavadinimas: "Visų tautų festivalis" pasako, kad jis bus vienas iš puikiausių. Programą pildys: meksikiečiai šokikai; rusų choras ir šokikai; ukrainų šokikai ir t.t...

Rengėjai tvirtina, kad programa bus žavingi.

Bet kas svarbiausia, tai kad dalyvauti ir paremti finansiniai patį Ateivių Teisių Gynimo Komiteta, nes jį rūpinasi ateivių teisių gynimo reikalais. Ypatingai kylant reakcijai, kiekvienas ateivis gali tikėtis susilaukti įvairių persekiojimų, o esant tokiai organi-

Oru pranešėjai sako, kad sekmadienį bus tikrai puikus oras ir bus smagu praleisti laikas, tarpe dar pušiau žaliuojančių medžių. Bet pikniko rengimo komitetas aiškina, kad kartais negalima pilnai pasitikėti oro spėjimams...

Kambarys Rendai. Svarus, formištuotas kambarys. Apsidoms. Visada yra karšto vandens. Galite varlioti ir virtuve. Prie 62nd ir Ashland Ave. Skaikite: Grovehill 6293 (3-4)

Detroitiečių Atydai

Detroito lietuvių pažangios organizacijos, vadovaujama ALDDL 52 ir 188 kuopų, rengia 400 metų lietuviškos knygos atžymėjimą. Tėji knygos paroda prasidės spalio 10 d. vakare, Draugijų svet., 4970 Porter st. Ji tęsis per 3 d., tai yra: spalio 10-12 dd.

Kiekvieną vakarą bus graži dainų programa. Penktadienio vakare, knuomet knygos paroda bus atidaryta, programa pildys mūsų visų mėgiamiausiu merginų skicketas.

Šeštadienio vakare Detroito Moterų Pažangos Choras, o sekmadienį Aido Choras. Prašome visų Detroito ir apylinkės lietuvių ruoštis iš anksto dalyvauti toje knygos parodoje. Į šią parodą turėtų atvykti kiekvienas lietuvis ir gerai susipažinti su mūsų tautos kultūra, raištais. Be to, pasigrožėti mūsų meniškomis programomis.

Rytoj įvyks LDS-ros Apskrities Konferencija

Primename visiems išrinktiems delegatams į LDS 2-ros Apskrities metinę konferenciją, kad rytoj, spalio 5 d., 10 v. ryt., "Vilnius" svet., įvyks minėta konferencija. Prašome visų išrinktų delegatų dalyvauti konferencijoje.

Ši metinė konferencija labai svarbi, nes joje teks apkalbėti eilę svarbių klausimų. Ypatingai turėsime rimtai apdiskutuoti vajuos eiga. Jau dešimtis mėnesių praėjo, kaip LDS Centras paskelbė naujų narių gavimo vaju, bet mūsų Apskrities ribose, kuopos veikia pradžioje dirbti tame vajuje. Tai neleistinas apsilaidimas.

Prašome visų delegatų, kad atvyktumete neveliau 10 val. ryto, nes konferencija prasidėsime punktučiai. Kiek žinoma, daugelis delegatų rengiasi vykti po konferencijos į Lietuvių Meno ir Kultūros (Radijo) Kluburo pikniką, kuris įvyksta tą pačią dieną, Justice Park Gardens. Konferenciją turėsime užbaigti neveliau 3 val. po pietų.

Lauksime visų delegatų dalyvaujant paskirtu laiku. Apskrities Valdyba.

Sveikiiname Naują Piliētį

Vicky ir Ed Starr. (Starevičiai) susilaukė sūnaus, kuriam davė vardą Steven Samuel. Jaunasis pilietis gimė rugšėjo 29 d. ir vos gimęs sverė 6 svarus ir 8 uncijas.

Abu jauni Star (Starevičiai) yra vieni iš aktyviausių žmonių pažangiam judėjimui.

Linkime jaunajam Starr sveikam augti ir pasekti savo tėvelius.

IVAIRUS SKELBIMAI

PARDAVIMUI. Vieno ir pusės augšto medinis namas šingles aptaltes, ant 2-ju ložu, dėl dviejų auto, garažas. Automatiniai šildomas alyva, šilto vandens šiluma. Lengvai galima pėdirbti j du flatu area rooming house. Parduosiu pigiai, nes apleidžiamas miestas. Apsidūrėti galite šeltdienę ir sekmadienę. 3183 S. Spaulding Ave. (2-4)

KAMBARYS RENDAI. Svarus, formištuotas kambarys. Apsidoms. Visada yra karšto vandens. Galite varlioti ir virtuve. Prie 62nd ir Ashland Ave. Skaikite: Grovehill 6293 (3-4)

Detroitiečių Atydai. Detroito lietuvių pažangios organizacijos, vadovaujama ALDDL 52 ir 188 kuopų, rengia 400 metų lietuviškos knygos atžymėjimą.

Kiekvieną vakarą bus graži dainų programa. Penktadienio vakare, knuomet knygos paroda bus atidaryta, programa pildys mūsų visų mėgiamiausiu merginų skicketas.

Šeštadienio vakare Detroito Moterų Pažangos Choras, o sekmadienį Aido Choras.

Prašome visų Detroito ir apylinkės lietuvių ruoštis iš anksto dalyvauti toje knygos parodoje. Į šią parodą turėtų atvykti kiekvienas lietuvis ir gerai susipažinti su mūsų tautos kultūra, raištais. Be to, pasigrožėti mūsų meniškomis programomis.

N. Astrauskienė.

Smarkus Juokdarys. Jeigu ponis ieškote savo vyro, tai eikite į KEN'S KLUBA, jūs ten rasite visą miesto žmones.

Kenstavičiai. 718 W. 31st St. VICTORY 0840

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

REAL ESTATE FOR SALE

10 GERU PRIEZASCIU KODEL. Jus turėsite pirkti dabar DEL INVESTMENT ARBA PASISTATYTI SAU NAMA gražiame

"Golfmoor Parke" Prie 79th St. 2 bloki ir vakarnus nuo Cicero Ave.

James E. Love Realty Co. 5061 West 79th Street Office In Clubhouse "GOLFMOOR PARK"

40 AKRU IR MURINE TAVERNA. Prie kampo 95th St., pilna seklia, nuo kelio labai daug važiuoja žmoniai, skerasi kelio nuo Forest Preserve. Zema kaina ir lengvomis sąlygomis. Matykite.

James E. Love Realty Co. 5061 West 79th Street įsteigta 1927 "GOLFMOOR PARK"

Vietiniai Pranešimai. NORTH SIDE. LDS 1121os kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 6 d. 8 val. vak., Vengru Svet., 1632 Milwaukee Ave. Visi nariai malonesiė pridėti laiku. E. Aluzas

Detroit, Mich. Knygų Paroda. Rengia visos organizacijos bendrai lietuviškos knygos 400 metų skicketas paroda. Paroda įvyks spalio 10, 11 ir 12 dienomis, Draugijų Svet., 4970 Porter Street.

Prasome visų Detroito ir apylinkės lietuvių ruoštis iš anksto dalyvauti toje knygos parodoje. Į šią parodą turėtų atvykti kiekvienas lietuvis ir gerai susipažinti su mūsų tautos kultūra, raištais. Be to, pasigrožėti mūsų meniškomis programomis.

N. Astrauskienė.

Smarkus Juokdarys. Jeigu ponis ieškote savo vyro, tai eikite į KEN'S KLUBA, jūs ten rasite visą miesto žmones.

Kenstavičiai. 718 W. 31st St. VICTORY 0840

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

SIANDIEN "The Corpse Came COD" ir "Living in a Big Way" RYTOJ

BIG TOWN ir "Dear Ruth"

RAMOVA THEATRE. 35th ir S. Halsted YARDS 8957. Nužeminta kaina iki 6 v. v.

HELP WANTED-FEMALE

MOTOROLA. "THE BEST RADIO PLACE IN TOWN" Will Train Inexperienced Girls and Women FOR WIRING AND SOLDERING STARTING RATE 95c WITH EXPERIENCE \$1.06

MANY EMPLOYEE BENEFITS. PAID INSURANCE; VACATION; POLICY; LOW COST CAFETERIA; EDUCATIONAL PLAN, ETC. COME IN FOR AN INTERVIEW FOR THAT PERMANENT JOB FOR THE FUTURE.

MOTOROLA. 4545 W. AUGUSTA BLVD.

WANTED GIRLS FOR GENERAL OFFICE WORK Apply: J. F. BAMBAS & CO. 1657 S. Blue Island Ave.

SKRYBELIU PARDAVEJU. Pina ar dal laiku. Auksiniaiis Algezum cm. Auksiniaiis alga. HALSTED MILLINERY 1314 S. Halsted Street

TYPIST. GENERAL OFFICE WORK E. F. HOUGHTON & CO. 5516 Shields

M. BLANFORD - Boulevard 9200

HELP WANTED-MALE. REIKIA LIETUVIU PRIE MESOS PAUŠTYMO Turit gyventi West Side. KROGER CO. 8235 S. Vincennes Ave. TRiangle 9600

REIKALINGAS DARBININKAS DIRBTI SPAUSTUVEJE. Pagaudinias, kad būtų jaunas ar viduramžis žmogus. Jei to smalto neko, tai bus šimoklis. Bus sutrikpitas "Vilnius" rašinis, bus kretipitas pilnos informacijos. 3116 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 7326.

REIKIA PORTERU. nuo 4-10 val. vak. iki 12.30. 906 1 valanda. Nuolatiniis Dargas. CHICAGO ROTOPRINT CO. 4681 Belmont Ave.

PASIKLAUSKYTE. Visų Mėgiamiausius BUDRIKO RADIO PROGRAMUS. Sekmad. WCFL Stoties 9:30 val. vak. Ketvirtad. WHFC Stoties 7:00 val. vak.

REIKIA LIETUVIU PRIE MESOS PAUŠTYMO Turit gyventi West Side. KROGER CO. 8235 S. Vincennes Ave. TRiangle 9600

REIKALINGAS DARBININKAS DIRBTI SPAUSTUVEJE. Pagaudinias, kad būtų jaunas ar viduramžis žmogus. Jei to smalto neko, tai bus šimoklis. Bus sutrikpitas "Vilnius" rašinis, bus kretipitas pilnos informacijos. 3116 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 7326.

REIKIA PORTERU. nuo 4-10 val. vak. iki 12.30. 906 1 valanda. Nuolatiniis Dargas. CHICAGO ROTOPRINT CO. 4681 Belmont Ave.

PASIKLAUSKYTE. Visų Mėgiamiausius BUDRIKO RADIO PROGRAMUS. Sekmad. WCFL Stoties 9:30 val. vak. Ketvirtad. WHFC Stoties 7:00 val. vak.

REIKIA LIETUVIU PRIE MESOS PAUŠTYMO Turit gyventi West Side. KROGER CO. 8235 S. Vincennes Ave. TRiangle 9600

REIKALINGAS DARBININKAS DIRBTI SPAUSTUVEJE. Pagaudinias, kad būtų jaunas ar viduramžis žmogus. Jei to smalto neko, tai bus šimoklis. Bus sutrikpitas "Vilnius" rašinis, bus kretipitas pilnos informacijos. 3116 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 7326.

REIKIA PORTERU. nuo 4-10 val. vak. iki 12.30. 906 1 valanda. Nuolatiniis Dargas. CHICAGO ROTOPRINT CO. 4681 Belmont Ave.

PASIKLAUSKYTE. Visų Mėgiamiausius BUDRIKO RADIO PROGRAMUS. Sekmad. WCFL Stoties 9:30 val. vak. Ketvirtad. WHFC Stoties 7:00 val. vak.

REIKIA LIETUVIU PRIE MESOS PAUŠTYMO Turit gyventi West Side. KROGER CO. 8235 S. Vincennes Ave. TRiangle 9600

REIKALINGAS DARBININKAS DIRBTI SPAUSTUVEJE. Pagaudinias, kad būtų jaunas ar viduramžis žmogus. Jei to smalto neko, tai bus šimoklis. Bus sutrikpitas "Vilnius" rašinis, bus kretipitas pilnos informacijos. 3116 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 7326.

REIKIA PORTERU. nuo 4-10 val. vak. iki 12.30. 906 1 valanda. Nuolatiniis Dargas. CHICAGO ROTOPRINT CO. 4681 Belmont Ave.

PASIKLAUSKYTE. Visų Mėgiamiausius BUDRIKO RADIO PROGRAMUS. Sekmad. WCFL Stoties 9:30 val. vak. Ketvirtad. WHFC Stoties 7:00 val. vak.

REIKIA LIETUVIU PRIE MESOS PAUŠTYMO Turit gyventi West Side. KROGER CO. 8235 S. Vincennes Ave. TRiangle 9600

REIKALINGAS DARBININKAS DIRBTI SPAUSTUVEJE. Pagaudinias, kad būtų jaunas ar viduramžis žmogus. Jei to smalto neko, tai bus šimoklis. Bus sutrikpitas "Vilnius" rašinis, bus kretipitas pilnos informacijos. 3116 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 7326.

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LA Fayette 3210 Res. Tel. REPUBLIC 0054

TELEFONAS VAKARS 3148. VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet, ir nuo 6 iki 9 val. vakara.

DR. V. A. SIMKUS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS PRITAIKO AKINIUS. 744 W. 35th Street

VALANDOS: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9 Pirmadieniais tik 2 iki 4. Svetadieniais 11-12.

OFISO TELEFONAS: YARDS 4787 NAMU -- PROSPECT 1930

DR. STRIKOLIS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4645 S. Ashland Avenue

VALANDOS: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare; Nedėl., Sečd., Subat. vakarais tik pagal sutartį.

OFISO TEL: VIRGINIA 0038 NAMU -- BEVERLY 6244

DR. T. DUNDULIS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4157 Archer Avenue

OFISO VALANDOS: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį.

PHONE: YARDS 8921 REDEIZIGIUS -- KENWOOD 6107

DR. BERTASH. 756 West 35th Street (Kamp. 25th ir S. Halsted St.)

VALANDOS: 1-1 iki 3; 6-8:30 P. M. Trečiadi. ir Sečdadi. nuo 1 iki 3 popiet.

Rez. 4826 S. Kimbark

PHONE GROVEHILL 3117

DR. A. K. BUTKO. LIETUVIU KOJU SPECIALISTAS. 7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

Phone Yards 7772

DR. B. C. BRUZAS. DENTISTAS. 4003 Archer Avenue (Arti California Ave.)

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 4 vakaro Trečiadieniais susitarus.

TELEFONAS YARDS 2240

DR. C. Z. VEZEL. DENTISTAS. 4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street)

VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečiadi. susitarus.

DR. G. SERNER. LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS. 25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829 Pritaiko Akinius -- Krevias Akis -- Hlazio Ofisas ir Akinius Dirbtuvė 3401 S. HALSTED STREET karnpas 34th St. Valandoe nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Trečiadien. nuo 10 iki 12 val. diena

PASKUTINIS ŠIOS VASAROS PIKNIKAS įvyks šį Sekmadienį Spalio 5-tą dieną JUSTICE PARK GARDENS Archer and Kean Aves. Pradžia 12 val. diena. Jei tą dieną lis, tai piknikas bus Lietuvių Auditorijoje 3133 S. Halsted Street. Svetainėje piknikas prasidės 3-ą val.

